

נייער פאקסבלאט

№ 38

Łódź, Środa, 18 lutego 1935 r.

דרייצענטער יאהרגאנג

לאדז, מיטוואך, יאר ראשון תרצ"ה

№ 38

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 מעל. פערמיטאונער 21, מעל. 224-71.

מוסאריני דראהט מיט מלחמה

דער רושם צוליב דער טיילווייזער איטאליענישער מאביליזאציע

דער בודזשעט איז סענאם

ווארשא, 12 (פאליציע)

די בודזשעט-קאמיטע פון סענאט האט היינט בעטראכט דעם בודזשעט פון איסטערן-מיניסטעריום ערקלערונגען האט געגעבן דער וויצע-איסטערן-מיניסטער שטעמקע.

איז יאהר 1936

וועט פראנקרייך האבען דעם גרעסטען לופט-פלאט

פאריז, 12 (פאליציע)

אין דעם איבערפולטען זאל פון דער פאריזער סאראנע האט דער פראנצויזישער לופט-פליהער-ניסטער געזען דעם גרעסטע פארלעזונג ווען דעם איצטיגען צושטאנד פון פראנצויזישען לופט-פליהער-ניסטער.

דער מיניסטער האט זיך ארויסגעזאגט פאר אונזערע טעריטאריען דורך דער מלחמה יעדען ארט לופט-פליהער-ניסטער דער מיניסטער האט ערקלערט, אז אין 1936 וועט פראנקרייך בעזעצן דאס בעסטע לופט-פליהער-ניסטער אין אייראפע.

שיסעריי אין ווייז

אין יאהרסאג 50 סאציאליסטישע איינשטאנד

ווייז, 12 (פאליציע)

דער היינטיגער יאהרסאג פון סאציאליסטישע שטען אויפשאנד אין עסטרייך איז אין אלגעמיין אריבער רוהיג. פלויז אין 16-טען בעזעצן איז גע-קומען צו א קאמוניסטישער דעמאנסטראציע. ס'איז געקומען צו א שוועריי, אויך קאמוניסט איז דער הרלעט געווארען, 2 פאליציאנטען זענען פערוואונד-דעט געווארען.

נאמע פון די בארטישע מלכות

צו פעלקערדיגע וועגן זייער פערטרעטונג איז ראט

נישט גערעכט, בעזונדערס איצט, ווען די בארטישע מלכות האבען צווישען זיך געשלאסען אן אפמאך וועגען גענעצונמיטער הייל און צוואנעמארגעניס.

היילער היינט קיי סאארבריקען

דעם 7-טען מערץ

פאריז, 12 (פא. מעל.)

האוואס" מעלדעט 15 סאארבריקען, אז היילער קומט דארט אן דעם 7. מערץ און וועט אין סאאר-געביט בלייבען עטליכע טעג.

עסטרייכישער האנצלער איז

אויסערן-מיניסטער

פארהען קיי פאריז און לאנדאן

פאריז, 12 (פא. מעל.)

דעם 21. פעברואר קומען קיי פאריז דעם עסטרייכישער קאנצלער שושינג און דער איסטערן מיניסטער בערנער-וואלדענע, וועלכע וועלען דא אפמאכען א קאנפערענץ מיטן פרעמיער פלאנער דען אין דעם איסטערן-מיניסטער לאנדאן. פון פאריז פארהען די עסטרייכישע מלכות-מענער קיי דאנאן.

ייד בעשטימט אלס סעקרעטאר

פון יוסטיץ-מיניסטעריום איז בעלגישען פרייסעל (יט'א) דער יודישער ארוואקאט רענע דודעסטייט איז בעשטימט געווארען אלס סעקרעטאר פון בעלגישען יוסטיץ-מיניסטעריום דורכ'ן מיניסטער האנצלייך.

פון דעם מעלדעט מען, אז ס'איז היינט פארגע-קומען א וועג פון הויפט-פערטיידיגונגס-ראט. דאנערשטאג וועט פאדקומען א וועג פון גרויסען פאליטישען ראט.

דער אפיסינישער געזאנדטער אין איטאליען איז נישט אויפגענומען געווארען דורך מוסאליני'ן. דעם 12 (פאליציע)

דער וויצע-איסטערן-מיניסטער סוביטש האט היינט אויפגענומען דעם ענגלישען אמבאסאדאר דרומאן און דעם פראנצויזישען אמבאסאדאר שאמ-ברון. ס'זענען ארויסגעטרעט געווארען די פראגען, וואס האבען א שייכות צום איטאליענישן - אפיסי-נישען קאנפליקט.

נען פערטייטעט געווארען, 800 מאטארען זענען פערברענט געווארען, די שאדענס בעטרעפען פיל מיליאנען יען.

20 אראבער וועלען אמנעסטירט ווערען

צום 70-יגער-געבורטסטאג פון ענגלישען העניג

ירושלים, 12 (יט'א טעלעגראפיש) ס'ווערט מיטגעקייט, אז צוליבן 70-טען געבורטסטאג פון ענגלישען קעניג געזאגט, וועלען בעפרייט ווערען 20 תשומה אראבער, וועלכע זענען פערמאנענט געווארען 50 בעזעצליגען זיך אין די געזעצענישען אין יאהר 1929. ס'זענען אויך אמנעסטירט ווערען 2 יידען, וואס זענען אין תשומה פאר דער זעלבער בעזעצליגען.

שום פערמאנענטער קאמיטע פון דער פעלקער-ליגע און קיי שום פארשטעהער פון די דאזיגע מלכות איז נאך נישט געוועהלט געווארען אלס מיטגליד פון ראט פון דער פעלקער-ליגע. אזא לאגע האלטען די דערמאנטע מלכות פאר

די רעגירונג פון לעטלאנד, עסטלאנד און ליטע האבען ארויסגעשיקט צום סעקרעטאריאט פון דער פעלקער-ליגע א בשותפות'דיגע נאמע, אז די באר-טישע מלכות נעמען נישט קיין אנטויל און קיין

זענען פארגעקומען אויף דער אפיסינישער טעריטא-ריע, זענען די אנפאלער געווען איטאליענישע זעל-נער, די צייטונג האלט, אז פראנקרייך און ענגלאנד וועלען לטובת דער פעלקער-ליגע נישט דערלאזען צו קיין שום איטאליענישע אוואנטורעס אין אפריקא. דעם 12 (פאליציע)

די "האוואס" אגענטור מעלדעט פון רויס, אז ס'איז נישט אמת, אז די איטאליענישע רעגירונג זאל האבען ארויסגעשיקט אן איטאליענישען געזאנד-טער אין אדום אבענא האט געזאגט אפגעבען אזא זעלבען פראטעסט געגען די געזעצענישען דעם 29-טען יאנואר און נאך אנדערע.

פאריז, 12 (פאליציע)

גרויסע שרפה איז די אעראפלאנען-ווארשטאטען איז טאקיא

פערברענט געווארען 800 מאטארען

טאקיא, 12 (פאליציע)

אין די אעראפלאנען-ווארשטאטען אין יאהר-נא-ווא איז פארגעקומען אן אויפרייס, פון וועלכען ס'איז ענטשטאנען א גרויסע שרפה. 13 בנינים זע-ן

20 אראבער וועלען אמנעסטירט ווערען

צום 70-יגער-געבורטסטאג פון ענגלישען העניג

ירושלים, 12 (יט'א טעלעגראפיש) ס'ווערט מיטגעקייט, אז צוליבן 70-טען געבורטסטאג פון ענגלישען קעניג געזאגט, וועלען בעפרייט ווערען 20 תשומה אראבער, וועלכע זענען פערמאנענט געווארען 50 בעזעצליגען זיך אין די געזעצענישען אין יאהר 1929. ס'זענען אויך אמנעסטירט ווערען 2 יידען, וואס זענען אין תשומה פאר דער זעלבער בעזעצליגען.

שום פערמאנענטער קאמיטע פון דער פעלקער-ליגע און קיי שום פארשטעהער פון די דאזיגע מלכות איז נאך נישט געוועהלט געווארען אלס מיטגליד פון ראט פון דער פעלקער-ליגע. אזא לאגע האלטען די דערמאנטע מלכות פאר

די רעגירונג פון לעטלאנד, עסטלאנד און ליטע האבען ארויסגעשיקט צום סעקרעטאריאט פון דער פעלקער-ליגע א בשותפות'דיגע נאמע, אז די באר-טישע מלכות נעמען נישט קיין אנטויל און קיין

פאריז, 12 (פאליציע)

די רעגירונג פון לעטלאנד, עסטלאנד און ליטע האבען ארויסגעשיקט צום סעקרעטאריאט פון דער פעלקער-ליגע א בשותפות'דיגע נאמע, אז די באר-טישע מלכות נעמען נישט קיין אנטויל און קיין

פאריז, 12 (פאליציע)

די רעגירונג פון לעטלאנד, עסטלאנד און ליטע האבען ארויסגעשיקט צום סעקרעטאריאט פון דער פעלקער-ליגע א בשותפות'דיגע נאמע, אז די באר-טישע מלכות נעמען נישט קיין אנטויל און קיין

פאריז, 12 (פאליציע)

די רעגירונג פון לעטלאנד, עסטלאנד און ליטע האבען ארויסגעשיקט צום סעקרעטאריאט פון דער פעלקער-ליגע א בשותפות'דיגע נאמע, אז די באר-טישע מלכות נעמען נישט קיין אנטויל און קיין

פאריז, 12 (פאליציע)

די רעגירונג פון לעטלאנד, עסטלאנד און ליטע האבען ארויסגעשיקט צום סעקרעטאריאט פון דער פעלקער-ליגע א בשותפות'דיגע נאמע, אז די באר-טישע מלכות נעמען נישט קיין אנטויל און קיין

פאריז, 12 (פאליציע)

די רעגירונג פון לעטלאנד, עסטלאנד און ליטע האבען ארויסגעשיקט צום סעקרעטאריאט פון דער פעלקער-ליגע א בשותפות'דיגע נאמע, אז די באר-טישע מלכות נעמען נישט קיין אנטויל און קיין

פאריז, 12 (פאליציע)

די רעגירונג פון לעטלאנד, עסטלאנד און ליטע האבען ארויסגעשיקט צום סעקרעטאריאט פון דער פעלקער-ליגע א בשותפות'דיגע נאמע, אז די באר-טישע מלכות נעמען נישט קיין אנטויל און קיין

פאריז, 12 (פאליציע) די פערפעקטליכע מאביליזאציע פון די צוויי איטאליענישע דיוויזיעס, וועלכע זאלן זיין רעד-אנהויב פון גרויסע מלחמה-אפערצעס אין אפריקא-ניען, האט געמאכט א גרויסען רושם אין ענגלאנד און פראנקרייך, וועלכע האבען קאלאניעס בשכנות פון אפריקע.

די פראנצויזישע פרעסע האלט נישט די לאגע פאר זעהר געפערליך פאר'ן שלום. ס'האלט אפער, אז די איצטיגע לאגע אין אפריקא איז גלייך צו די געזעצענישען, וועלכע זענען פארגעקומען אין מאנר-זשוריען.

נאר די צייטונגען, וועלכע זענען בשעתו ארויס-געטרעטען געגען דער פראנצויזיש - איטאליענישער פערשטענדיגונג אויפ'ן השבון פון די קאלאניאלע-קאנצעסיעס, טרעטען שארף ארויס געגען איטאלי-יען. פון דעם פאקט, אז איטאליען בעהאלט נישט איהרע מלחמה-פלענער, זענען זיך די צייטונגען משה, אז אויסער די קאלאניאלע קאנצעסיעס האט מוסאליני בעקומען פון פראנקרייך פרייע הענט אין איהרע טעטיקייט בנוגע אפריקע.

אן אזעהר שווערער לאגע געפינט זיך קודם כל די פעלקער-ליגע, ווייל די איטאליענער, וועלכע וועל-אנהויבען די מלחמה-אפערצעס וועלען טענה'ן, אז זיי זענען בעפאלען געווארען. די פעלקער-ליגע, וועלכע האט זיך צוגעקוקט צו דער מלחמה צווישען יאפאן און כינא, וועלכע מוז זיך איצט צוקוקען ווי ס'קעמפען באקליווען און פאראווארן, וועט איצט מועג זיין דער אפמאכונג פון א נייער אפמאכ-נישט-איטאליענישער מלחמה.

דער לאנדאנער, "טיימס" האט נישט קיין גרויס-עגמט נישט פון דער עטטיקייט פון דער איטאליע-נישער רעגירונג און גיט שוין פאראויס גערעכט איטאליען. "טיימס" קריטיקירט דערפון די אפיסי-נישע רעגירונג דערפאר, וואס זי קען זיך קיין עצה נישט געבען מיט די נאטשעלעכקייט פון די גרעניץ-שכנים, וועלכע מאכען א כאאס און פערשארפען די בעזעהונגען מיט איטאליען.

דיילי בראניקל" גלויבט נישט אין קיין שום מלחמה, אנהויבענדיג, אז איטאליען איז פינאנציעל-ערשעפט, אז זי זאל זיך קענען ערלויבען אויף א מלחמה אין איינזעלען לאנד, אויף א שווערען שטח. אין אפריקע וועלען זיך איינזעלען אן גרויסע רע-גענס, וועלכע וועלען אונטערגלייך מאכען גרעסערע מלחמה-אפערצעס. די מאביליזאציע איז נאר א ווארגונג פאר אפריקע.

דער סאציאליסטישער, דיילי העראלד" בעשול-דיגט איטאליען אין אימפעריאליסטישע צילען און שטעלט פעסט, אז ביי אלע אינצידענטען, וועלכע

זאלע שטייט, 12 (פאליציע)

זיט דעם 20-טען נאוועמבער 1934 געפינען זיך אין זאלעשטישקייט פאלעסטינער אימיגראנטען פון דער שיה, וועלכע'ן וועלכע זענען נישט אראפגער-לאזען געווארען אין קיין שום פארט און האבען זיך לאנגע וואכען געפלאנקט אויפ'ן ים און ערשט אויף דער ערלויבניש פון דער פוילישער מאכט,

זאלע שטייט, 12 (פאליציע)

זיט דעם 20-טען נאוועמבער 1934 געפינען זיך אין זאלעשטישקייט פאלעסטינער אימיגראנטען פון דער שיה, וועלכע'ן וועלכע זענען נישט אראפגער-לאזען געווארען אין קיין שום פארט און האבען זיך לאנגע וואכען געפלאנקט אויפ'ן ים און ערשט אויף דער ערלויבניש פון דער פוילישער מאכט,

זאלע שטייט, 12 (פאליציע)

זיט דעם 20-טען נאוועמבער 1934 געפינען זיך אין זאלעשטישקייט פאלעסטינער אימיגראנטען פון דער שיה, וועלכע'ן וועלכע זענען נישט אראפגער-לאזען געווארען אין קיין שום פארט און האבען זיך לאנגע וואכען געפלאנקט אויפ'ן ים און ערשט אויף דער ערלויבניש פון דער פוילישער מאכט,

זאלע שטייט, 12 (פאליציע)

זיט דעם 20-טען נאוועמבער 1934 געפינען זיך אין זאלעשטישקייט פאלעסטינער אימיגראנטען פון דער שיה, וועלכע'ן וועלכע זענען נישט אראפגער-לאזען געווארען אין קיין שום פארט און האבען זיך לאנגע וואכען געפלאנקט אויפ'ן ים און ערשט אויף דער ערלויבניש פון דער פוילישער מאכט,

זאלע שטייט, 12 (פאליציע)

זיט דעם 20-טען נאוועמבער 1934 געפינען זיך אין זאלעשטישקייט פאלעסטינער אימיגראנטען פון דער שיה, וועלכע'ן וועלכע זענען נישט אראפגער-לאזען געווארען אין קיין שום פארט און האבען זיך לאנגע וואכען געפלאנקט אויפ'ן ים און ערשט אויף דער ערלויבניש פון דער פוילישער מאכט,

זאלע שטייט, 12 (פאליציע)

זיט דעם 20-טען נאוועמבער 1934 געפינען זיך אין זאלעשטישקייט פאלעסטינער אימיגראנטען פון דער שיה, וועלכע'ן וועלכע זענען נישט אראפגער-לאזען געווארען אין קיין שום פארט און האבען זיך לאנגע וואכען געפלאנקט אויפ'ן ים און ערשט אויף דער ערלויבניש פון דער פוילישער מאכט,

זאלע שטייט, 12 (פאליציע)

איז דער ירושלימער שטאט-פערזאנלעכקייט איז ווידער פערשארפט געווארען דער קריזיס

גרויסע פרעסע איז אייראפא און ווארעם וועטערן אויפן פאל

נייט פארשטאנד 12 (ס.פ. טעל.)
מאסקווא, 12 (ס.פ. טעל.)
די סאוויעטישע מעטעאראלאגישע סטאציעס
אויסן ווייטען צפון מערדען וועגן ווארעם ווע-
טער אין די ארטיקטישע לענדער. אויך אויף די
אינזלען ווייגאטש און מאטשקין איז רעקארד-
ארטיג ווארם. די סאוויעטישע סטאציעס מעלדען,
אז אין אייראפא וועט אייניקען ווארם ווערען.

ווייטען 12 (ס.פ. טעל.)
פון איטאליען און יוגאסלאווען מעלדעט
מען וועגן א פרישער ווארעם וועטערן פון
שניי-שטורמען. ס'זענען מערהאלב פיל טויט-
דאמאציען אין ווידער געפערטען פון
דעם רעסע יוגאסלאווען. די באהן-קאמוניקאציע
צווישן זאגערע און שפליט איז איבערגעקומען.
ס'קורטירען אויך גיט די באהנען צווישן סארא-
טשעווע און ווארעם וועטערן אויפן פאל.

נייע גורע געגען אויסלענדישע מארקענדלער און פערדער אין בעלגיע

בעלגיעסען האנדל און באלד פאר אויסלענדער
וואס האבען וואונדערבארע אין בעלגיע וועגנער ווי
אין יארה.

בריסקע (יט"א) די טעג אין פערפערטע
ליכט געווארען א גיטע וועגן וועגן ספעציעלע
קארטען פאר מארק-הענדלער און הויזווער. וועלכע
מוזען יעדעס יארה אויסגעקויפט ווערען. לויט דעם
געזעץ וועלען די ערלויבטען צו האנדלען צווישן
געזעצן ווערען ביי די אויסלענדער, וועמענס רע-
גירונגען האבען נישט קיין האנדעלס-אבמאכען מיט
בעלגיע ווי אויך פאר אויסלענדער, וואס האבען
נישט געזעהלט קיין שטייערן אדער שטייערן דעם

צוליב דעם דערמאנטען געזעץ - בעלגיעסע
א סכנה, אז הונדערטער יידישע מארקענדלער
זענען פערלירען זייערע פרנסות.

אויספילדונג פון האדערע פאר'ן יידישע האנדעלס-פלאט

רויט (יט"א) קאפיטאן סוסקא, דער לייטענע
פון דער יידישער אפטיילונג פון דער יי-שולע אין
סיוויטאוועיקא, האט ערקלערט, דאס ער פראיעט
טירט ארויסצופארען צומערצייט, מיט די 25 יודי-
שע שילער, אויף א זענעלישע איבערן ים. די זענעל
שיף מיט די יידישע שילער וועט דורכפארען דעם
נאנצען טירענישען, אדריאטישען, ענעאישען און
מייטלענדישען ים און וועט מאכען א קורצען בע-
זוך אין א"י. די רויטע וועט דויערן 2 מאנאטען.
ווי בעוואוסט איז די יידישע אפטיילונג פון דער אי-
טאליענישער רעגירונגס יי-שולע אין סיוויטאוועיקא
אינעם פון די וויכטיגסטע יי-שולע-אנשטאלטען אויף
אויסצובילדען קאפיטאנען און שול-מאטאריסטען
וועלכע פערמאנענט נאכדעם רעגירונגס דיפלאמען און
האבען דאס רעכט אנטפארען מיט יידישע
אויפן מייטלענדישען, טירענישען, ענעאישען און
אדריאטישען ים.



ערקלערונג פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע וועגען די פעציהונגען אין ציוניסטישען לאגער אין פוילען

אויסלענדע צום וועלט-פערבאנד נאך אלס איינציקע
די. ה. א. ווען די מערהייט איז פאר דעם צי-
שול, האט נישט די מידע-הייט קיין רעכט זיך
ענטגעגעשטעלען דעם דאזיקען בעשלוס און וואס
די מערהייט האט זיך אויס געגען דעם אנשלוס,
מזן זיך דערצו צופאסען אויף די מידע-הייט, נאך
אויף א צווייטע קעגן נישט דערלאזט ווערען דערצו,
אז צוליב דער פראטעסט פון אנשלוס צום "וועלט-
פערבאנד" זאלען געשפאלען ווערען לאנד-פער-
באנדען (2) אז דאס, וואס די לאנד-פערבאנדען (ווי
צ.ב. א. דייטשלאנד, טשעכאסלאוואקיי, שווייץ, יו-
גאסלאווען) בעמען ארום אויף מיטגלידער פון
זאנדער-פערבאנד-גרויסע וועגען די, אפגעקויפט צי-
גיסטען קיין שפאלטונג פון די אלגעמיינע ציוניסטי-
שע ארטיסטישע פון דעם לאנד-פערבאנד - זיך
אנצושליסען אלס לאנד-גרויסע צום "וועלט-פער-
באנד". וואס בעשלוס פערט א צוואנציגסטאנד און
גיסט קיין שפאלטונג פון די אלגעמיינע ציוניסטי-
שע פערטענדען לאנד.

אין דעם דאזיקען בעשלוס ווערען, אז אין דעם
סטאטוס פון וועלט-פערבאנד גופא לויט דעם פאר-
מולונג פון יארה 1931 א גיט געווען און
האט נישט געקאנט זיין קיין רייד וועגען ארטי-
סטישע פון לאנד-גרויסע פון די לאנד-פערבאנדען.
א וועלט-פערבאנד, וועלכע זאל אפגעקויפט און
שפאלטונג אין פוילען, אפגעקויפט און אלע לענדער,
וואס אנטשטאט א קאנסאלידירענדע געזעצן און
דעסטרעקטיווע פאקס אין ציוניזם, וואס פערבאנד
די עקזעקוטיווע פון דער גאנצער ארגאניזאציע, וועל-
כע שטייט זיך דערצו אויף שטארקע און איינטי-
ליכע לאנד-פערבאנדען.

די "עטלבוט-גרויסע פערבאנד" ווערען זיך אויך דער-
צו, אז פלומישט, אייגענעמאכטע ארגאניזאציעס,
וועלכע זענען געגרינדעט געווארען דורך אנדערע
פארטייען ווערען טאלערייט דורך דער עקזעקוטיווע.
אפגעקויפט דערצו, וואס די עקזעקוטיווע פלעגט
שטענדיג ארטיסטישע געגען צווישן צו גריי-
דען נישט אלטארייטע ציוניסטישע פארמאציעס,
לאזט נישט דער פאל פון עטלבוט-פערבאנדען
גיסט מיט די עקזעקוטיווע און גיסט מיט דער
וועלט-פערבאנדען, די עטלבוט-גרויסע האט זיך
דאך אפגעקויפט פון דעם לאנד-פערבאנד אין
פאליקע, מיט אייגענעמאכטע אלס פארמאציע און
מיט איהם קאנקורירענדע, ארגאניזאציע פון אל-
געמיינע ציוניסטישע, נאך ערצער אין דערמיט, וואס
די עטלבוט-גרויסע גיט זיך אז דערצו אלס בע-
שטאנדל פון דעם וועלט-פערבאנד פון די אלטע
מיינע ציוניסטישע און שטייענדיג זיך אויף זיין אר-
טאריטעט, מאכט זיך דעם פריי צו שפאלען דעם
בעשטענענדען לאנד-פערבאנד. די אייגענעמאכטע-
קייט פון וואס האנדלונג איז גאנץ קלאר.
דער ארגאניזאציע - דעמאראטישע פון דער
עקזעקוטיווע האלט פאר איינע פון זיינע הויפט-
אויסגאבען אויסווארעטען די דע-הי-קאנצען פון לע-
גאליטעט-גרויסע אין דעם ציוניסטישען לעבען,
און וועלכע א גאנצאליכע ארגאניזאציע, וועלכע
בעשטעהט פון פארטייען, קען נישט עקזיסטירען.

רעפערענצאנץ-טעאטער
"ראומאטאשטי"
ציגע-גאס 27, טעל. 112-25
יוועניע: דור צעמיינסטער.

גאסטשפילדען
פונ'ם בערימטען יידיש-דייטשען קינסטלער,
פרעמיער פון ריינהארד און פיקסע-טער-
טעאטער.
אלעקסאנדער גראנאד
היינט, מיטוואך, 9.30 אָווענ
פאפולערע פרייען
גרויסער שטורמישער ערפאלג
פון אלטער קאמפאזיטען ניי פיהנע-
וועק אלעסאנדער גראנאד
אויסגעהיירט

וועלט-געוויסען!
סינעטישער רעפארטאזש אין 8 אקטען,
7 בילדער, די ראלען מיהרען אלס
(לויט דעם שטיק)
שלום שווארצבארד
אלעקסאנדער גראנאד
חנה שווארצבארד - עני ליסאן
טאמאס פערלורא - דור האמבורגער
מאדאם פערלורא - נאטאליא ליפמאן
אדוואקאט טארעס - משה ליפמאן
דייטער שווארצבארד - יצחק גרודבערג
סאפרא - יוסף סטרוזאטש
מיניסטער שולגין - מרדכי הילסבערג
אדוואקאט קעמפניקי - גרשון לעמבערגער
פריינד - מאנסי רובינא
קריין יודעלע - מאקס באזשיק
צירעל - רייזעל ליבראווסקא
אינוש קאסטא - ש. הערשקאוויטש
דאמער - לאה ליבראווסקא
פראקאר - ישעיה צווייליך
פאטער - קלמן גוטמאן א.א.

מארגן דאנערשטאג, 9.30 אָווענ
צום לעצטען מאל
"די געלע לאמע"
דער גאנצער פארטער 1 זי.
אין פרובען "שיידלאך"
מיט אייגענעמאכטע גראנאד אין דער מוסקל-דאנע.

Dr. med.
R. Zalcwasser
כירורג
ציגע-גאס 19, טעל. 125-17
נעמט אן פון 2-1 און פון 6-4 נאכט.

Dr.
Wolkowsky
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגע-גאס 11, טעל. 238-02
נעמט אן אין הויט-און ווענערישע
קראנקהייטען, מענער-שוועכע
נעמט אן פון 8-11 ביטאג און פון 9-4 אָווענ.

די ספעציעלע יודישע צרות אין פוילען

אונזער אגאדע-מיניסטער האט אנגענומען די פוילישע טראגעדיע פאר די טשורניקס און און שום צערמאניע ארויסגעלעבט איהר פאר דער עפענטליכקייט. די שטאט איז נישט קיין-קענסטיג ממילא אין דער דאך געפאלען און די יידן איז א ראשיצ, א האטטיג - עס איז איהר 46 פראצענט אין קלענער געווארען די קאנסטיטוציע אין דאך! וואסער צעה איז שווער געווען דער צרה? בלויז איין איינציגער איז פאראן אויף דער וועלט, וואס האט זיך דערוועגט, נישט אנהערנדיג די קאפיטאליסטישע סיסטעם (ווי אין רוסלאנד) און די דעמאקראטישע פרייהייטען (ווי אין איטאליע) שטעלען דעם קריזיס אנדערשטען ווי ערשטאנד. דאס האט ווירעלט, אין אמעריקע אפגעדרוקט עטליכע מיליאנער פרישע דאלארען און געווארפען זיי אין דער בעפעלקערונג אויף פערשידענע אומנים, טיילט אויף אינוועסטיציע, טיילט אויף קעגן פאר נאט-בעדערפטיגע, טיילט אויף רעגירערען די בע-צעהונגען צווישען קאפיטאל און ארבייט.

אונזער מיניסטער האט דורך אנצוהערענישען דערמאנט ווירעלט'ס רעפערעס, וועלכער איז אבער פאר אונז נישט אינספירירט, ראוועלט קען זיין דאלאר ווארפען אויף 50 פראצענט און דעראוי נישט פערזאנלעך דעם קאנסטראל, אז די אינספירציע זאל נישט פערזאנלעך ווערען אין א דעווא-לאצי. מיר קענען זיך אזא טעגלעך נישט פערזאנלעך, אז מיר זאלען נאר אויף עטליכע פונקטען ווארפען די זאטעס, וועט זיך אנהויבען א נפל תולדות, ווי ס'איז געווען אין גראבסקי צייט, נישט היינט געדאכט.

איטאליעניש-אבעסינישער קאנפליקט ארויסגערויפערען בעאונרהייגונג אין אייראפא

פון איטאליען איז אנגעקומען א בעאונר-היגונדע ידיעה וועגען א טיילווייזער מאביליזאציע. עס ווערט ארויסגעשיקט מיליטער צו דער גרעניץ פון אבעסיניען אין דעם איטאליענישען סאמאלי-לאנד און ערשטען און עס איז נישט אינספיר-שלאסען, דאס איטאליען זאל דארט פערוויקעלט ווערען אין א שווערער לאנדאדערנער מלחמה. וועגען די בעוועגונגען וואס אבעסיניען האט אין די לעצטע יאהרען אדורכגעפיהרט מיטן ציל צו זיכערען איהר אונאפהענגיקייט ווייסט מען אין אייראפא נישט קיין סך. אבער דאך דאס וואס מען ווייסט איז אויך שוין גאנץ גענוג.

דער אבעסינישער קעניג סעלאסיע, וועלכער איז בעשטימט דעם טראגן אין 1930, האט אין די לעצטע יאהרען סיסטעמאטיש אויסגעבילדעט זיין ארמיע, דאס וי זאל בלויז זיין זיך אקעגן-צושטעלען נישט נאר די אינטערליכע פרעסענדע-טען, נאר אויך אנדערענעלען אינטערליכען שווא-אין מריהלינג 1934, ביי דער געלעגנהייט פון איבערגעבען א פאקן די קייזערליכע פולקען, האט דער קעניג צוויי גאנץ געזאגט: „אונזערע אבות האבען מיט דעם איינפאלען געוועהר פון זייער צייט פערטיידיגט דאס אטעריאלאנד געגען די בארגארען און אפגעהיט אזוי ארום אונזערע אונ-אפהענגיקייט. וויילן און אבעסיניען, דורך איירער אפצירען גיב איך איין איבער די געליבטע פאקן אונזער פאטערלאנד מיט די עמבעלמען פון זיגריכען לייב פון שבט יהודה (די אבעסיניער פערזיכערען, אז זיי שטאמען פון שלמה המלך).“

מיט דער מיליטערישער אויסבילדונג פון דער אבעסינישער ארמיע ערנעהט זיך שוין זייט א לענגערער צייט א בעליגישע מיליטערישע קאמפייע פון 20 אינסטרוקטארען, וואס ווערען מירשטליך געצוגעלט. און אפריי 1933 זענען אנגעקומען ווייטערע בעליגישע אפצירער, וואס פערנעהמען זיך מיט ארגאניזירען די פאליציי.

מיט דער מיליטערישער אויסבילדונג פון דער אבעסינישער ארמיע ערנעהט זיך שוין זייט א לענגערער צייט א בעליגישע מיליטערישע קאמפייע פון 20 אינסטרוקטארען, וואס ווערען מירשטליך געצוגעלט. און אפריי 1933 זענען אנגעקומען ווייטערע בעליגישע אפצירער, וואס פערנעהמען זיך מיט ארגאניזירען די פאליציי.

און דער וועג איז גאנץ א מאדערנער דורך קאמפערציע, אויסמיינדיג דעם פערמיט-לער, אדער די קייט פון פערמיטלערס, דער וועג פערשטייט זיך, מיהרט נישט צום ציל, ווארום מיר האבען נאך נישט געווען די סאציאלע גליקען, וואס קומען אין פוילען פון דער נישט-יודישער קא-אפערציע, און אויסמיינען דעם יודישען ספעץ פון תבואה-האנדל'ל לאזט זיך אויך נישט, אבער אויב זיך נישט קיין נוצען, דעם יודען א רעה טו וועט זיך א וואי לאזען, ממילא וועלען שוין דערפאר-מיטשטימען און ס'וועט הייסען, אז מ'טוט עפעס.

א טעריטאריע, אדער די טעריטאריע פון ד. ש. גומאז.

דער פוילישער דיכטער אדאם מייזאקאוויטש דריקט זיך אויס אין אנהייב פון זיין „פאן טאר דעמאש“:

„א ליטע, מיין פאטערלאנד, די ביסט ווי דער געזונד, נאר דער קען זיך אשטאנען, וואס האט זיך פערלירען!“

דער גרויסער דיכטער האט עס געקענט פיה לען און בערגאפען, וואס עס הייסט פערלירען א פאטערלאנד, פערלירענדיג עס מיט'ן געזונד פון א מענטשען, ווייל ער אליין איז געווען אין גלות, אין די וואונד איז נאך געווען פריש.

מיר וואלטען דערצו נאך צוגעגעבען: אזוי ווי א קראנקער מענטש, וואס מעהר די קרענק ענט-וויקעלט זיך ביי איהם, אלץ מעהר און העלער שטאנען ער אפ דעם וויכטיגן ווערט פון געזונד-ווייז, אזוי און אויך מיט א פאלק.

ביים יודישען פאלק אויפן לאנגען געשיכט-ליסטען לעבעדיגע און אויך דאס זעלביגע, וואס מער עס האט איהם געזיכט די משא פון זיין בלאגישער קרענק וואס הייסט גלות, אדער ווי דער בעקאנטער דער יחזקאל קויפמאן רופט עס: „גלות יכר“, וואס שארפער די אטאקעס פון דער קרענק האפען זיין אויסגעוועשענע ארגאנים אנגעלייגט. אלץ מער האט זיך געוועקט די בענקשאפט, דער שטויבערען זיך אויסצוהיילען און צו בעפרייען זיך פון דעם וואס די יודישען רופען „הימוות“.

די חז"ל זאגען, אז „אין טאג ווען קאמאן הרוב געווארען דער בית המקדש, איז געבוירען געווארען משיח“. דאס הייסט, אז דאס פאלק איז נישט מסכים מיט זיין קרענקליכען צושטאנד, און שטערבט סדרה צו רפואה און גאולה, צו דורך א מיטשענער פארשטעלונג פון א משיח אילומע-הייט דורך שטערבן און צוריקקומען אין זייער תפלות, און אפמער אין קענען, קראפטיג-אונטערצוגענוגען, ווי אויפגאבענען בשעת דאס יודישע פאלק איז גאנץ

וואו ער שרייבט איהם צווישען אנדערע „נישט צוליב מירי כבוד, נאר פון אויפ-הייל-טיגען ווילען צו דערגיין דעם אמת, פרייט איהן; צו איין פאקטיש פאלאן אפצייט איהר דער וועלט, וואו דער פון אומעסטע געט-יבערער ישראל האט זיין ממשלה, וואו ער איז קיינעם נישט אונטער-געווארפען, און אויב איהר וואלט וויסען אז דאס איז אמת, וואלט איהר זיך אפגעזאגט פון אלע מיינע אויסצייכענונגען און סיסטעמען, כ'וואלט פערלאזען מיין הויפט פאסטען (פון אויסצייכענדיג-מיניסטער - ש. ג.) האלט פערלאזען מיין פאמיליע, אז געגאנגען איבער בערג און טאלען, דורך יבשה און ים, ביז אין וואלט געקומען צו יענעם אמת, וואו עס וואוינט מיין הער, דער מלך פון יהודה, איהר וואלט געווען זיין גרויסקייט און כבוד - כ'וואלט געוועהן ווי עס לעבט די שארית הפליטה פון פאלק ישרא-אל - וואריס שוין א לאנגע צייט ווארט אויף גאולה אונזער פאלק, זייענדיג בע זיך פון לאנד צו לאנד. - - - כבוד - בערזבט, אונטער-דריקט אין גלות, נישט קענענדיג ענטפערען קיינעם צו זיין וואס זאגען אונז: יעדע פאלק האט א מלוכה און איהר האט נישט אויף דער ערד אפילו קיין שפיר פון אמת.

טשיקאווע איז אויך דער ענטפער פון מר יוסף כהן (אדער פאן קעניג) צו די חסידים בעשטע-טיגענדיג דעם פאלק פון א יודישע-מדינה, שרייבט ער צו. אמת:

אונזערע אייגען זענען געווענדעט צו גאט, צו די חכמי ירושלים און בבל - עס זאל דער פילט ווערען די צוגעוואקסע גאולה, אין ער זאל אויפגאבען די צווייטע און צושטעלען פון אונזער פאלק נאך פאר אונזערע טעג - - - אין יהודה און ירושלים.

דאס איז צו זעהען פונ'ם ברייט-אויסגיסט פון ר' חסדא און שפירט, דעם אומגעזענען ווינערען קעניג אבאד אל ראבמאן (10 י. ה.) פון קאדאדאן משה לעסטען קאדאדאן-קעניג אדער כהן ר' יוסף

פון אינזער ווארשאווער קארעספאנדענט
מ. ע. ב. ו. י. מ.

די ענדעקעס זענען, נעבעך, אויף צרות. זיי
רייסען זיך צו דער מאכט און קאנען נישט צוקו-
מען; אין דאָ, וואו זיי האָבען שוין יאָ פֿעוויזען
עפֿעס אריינצוכאָפֿען אין זייערע העכט — איז זיי
אויך אַזאָדאָן-דוועה... (מַשְׁלִי: 5 א ד 7...).

ווערזשע אין דער דאזיגער סטיוולקאָנסקל?
דאָס איז אַ משמור, וואָס שטאמט פון אַזאַ
געזעצגעבער וואַרשאַווער יודישער משפּחה. זיין יוד
דע איז געווען דער וואַרשאַווער דאָזאָר און גמאי
פון דער טאָלאַמאצער סינאגאָגע, מרתיהו פערסאָן.
דעשט מיט אַ יאהר האָט סטיוולקאָנסקל
בערשאַן געוועזן אַנאָפּשניטט דווקא פון זיינע ענד
דעקס. ער האָט געוואָלט אַרייַנגרעסען אין דער
קלוינאָנישער „באַר“ אַראָנאָנאָניע (די ענדעפער
שע פארטיי און פאר דעם משמור, קעגנטיג צונוועג
גוג אַנטיסעמיטיש) האָבן איהם די „באַר“־לייט
געווייזן די מיר. פאר די „באַר“־לייט האָט גע-
גאָלען דער נאַציסער פּרינציפּ פון „דיין אַרשיסקייט
און — האָסטן ווירש בלוט, ביסטן טרוי!

אין דער אַלע פונם וואַרשאַנער אָנוועזן-
טעט האָט זי מעג אַ פּראָפּאָגאַנדאַ פּאָ-
ליטישע אַקטיוויטעטן אַנצושטעלן און ערשט
סיבות פונם אידישן קריזיס פּוילישן. דער
פּראָפּאָגאַנדאַ, און וועגן זי סיבות פונם קריזיס, גיט
קומען צו זעהן אַרױסגעלעבט אױספירענע, וועלכע
שטעלן זיך פאַר אױס:

אין פוילען זענען ביים איזמיגען מאָמענט פאר
האָן פֿי 8 מיליאָן פּוילישע־דיגע אַנאַלאַפּעטען און
32 מיליאָן האַלבֿע אַנאַלאַפּעטען. ס'איז טרויער,ו,
אַבער אַמאל: ביי אַ בעפֿעלקערונג פֿון 32 מיליאָן נפֿ-
שות, קאָן אַ האַלבֿט נישט לייענען און נישט שרייבען
(אַדער במשט זענען); די דאָזיגע גאַנצע און האַלבֿע
אַנאַלאַפּעטען (נישט נישט קיין געבוירענער פֿון קיין
שום זאָך, אַ חוץ ברויט, קאַרטאָפֿל און—בראַנפֿען
אַט די 16 מיליאָן גאַנצע און האַלבֿע אַנאַלאַפֿ-
בעטען — האָט דער פֿראַמעסאַר געזאָגט — זענען
עס די אויפֿהאַלטער און ענטוויקלער פֿונעם שווערען
עקאָנאָמישען קריזיס.

למשל: אַ נישט־אַנאַלאַפֿעט, אַ מענש, וואָס

שמי שני

שמשות'ם קעט האט אבער געהאט פאליטישע
קאנסעקווענציען. די פלישתיים, די הערשער איבער
די יארן, האבען פערשטעהט זיך, נישט עקאנאם
גלייכצייטיג פערשווייגן אזא גרויסע מלה, און
הערצט באה דער דיערען אנאליטערטאן, עס וואלט
געווארן די גרויסע באצוגאלע ברשה, צו פערשווייגן
אזא ברעדעלעכע, ווי לאנג באה זאלען זיי הערן, ווען
און ציטערען פאר איר איינציגן מענטשן? ווען
לאנג איז דער שיעור, אז איר איינציגער מענטש
האט פערזיידען א באצוגאלע, און באה אזא שטאר
קער פאלק דער? האבען זיי פערשטען איינמאל
אזא אלמאל אזא עטענע דערפאר.

געקומען און געטון. אזוי ווי שמואל האט זיך
 און גענומען איז דער טעטיגער פון דעם שבת
 יהודה, האבען זיי ארויסגעלייגט איהר דעם שבת א
 גרויסע קאנטריבעט.
 דעם שבת יהודה האט זיך געפירט נישט גע-
 גלסט צו באהאלטן פאר שמואלס אהיים, האבען
 זיי בעטלאסען איהם אויסצולעבען צו זיי פלעשטן
 און שפיר וויילען פון צוהר.

הפדיוניל אין זיך שמשון געזעצן צווישן די
פערזענע וואו זיין געמיט האט זיך פולסטענדיג פון
דערווייט. זיין רשמה האט געפירט צו פארלירן און
דעם וואס פאר האט אים צו פארלירן. פערזענליכע
דיי. דעזע. געבורערס שטאלן האט ער זיך גע-
פירט, וואס ער האט מלחמה געהאלטען מיט צער-
דליגער טויזענדער פלשטיק און זיי בייענעקומען.
פערזענליכע און די דאזיקע זיינען געמאכט
פירט, דערווייט ער פארלירט וואו פון ווייטעס
לאזטן זיך צו איהם א גאנצע מנהג געווארעטע
מענער. דאס דעזען געזעצן דיי טויזענד מענער פון
שטען יידיש. האט שמשון זיך א לאז געטון געזען
אין וואו געפירטעט וואס זיי ווילט.

[illegible]

קאן ליינענע און שרייבען, הייסט שוין א מעהרוניי-
ניג קולטורעלער מענש; א קולטורעלער מענש האָט
שוין געוויסט געבוירענע, בעזערנפישען, פערלאַנג-
גען, ער דארף און מוז האָבען א בעסערע אָנטעכע-
נע שטימעל יורא, א קאס צו די האַר, א זאק, א בע-
סערן לעדערנעם שוך און אזוי ווייטער און ווייטער.
אזאמיר אָנגעמען, אז דעם גרעסטען פראָצענט אַנאָל-
פאָבעטען שטעלען קום נאָך די פאַר די פּוילישע און א-
מירל אַרבייטער; מיט אַזאָס, און ווען נאָך 16 מילי-
יאָן מענשען אין פוילען וואָלטען געבוירט געווי-
קע אַזאָפּרייטען (ווי: פון מאַנזאָסמור, לעדער
קאָסעמטיק, שוין אָפּגערט פון ביכער און ציר-
טונגען), וואָלטען אין די דאָזיגע בראַנדעס נאָך
הינגערטער - מויענדער אַרבייטער געהאַט אַרבייט;
די דאָזיגע אַרבייטער, ווידער, וואָלטען געפירט
מעהר לעבענס-מיטעל, דאָס הייסט: דאָרף-אַרטיק-
לען, און, ביי א נומער קאָנונסמור אין דער אינ-
דוסטריע, האַנדווערק און האַנדעל, וואָלט דער
פּוילער געקאָנט נעמען א בעסערען פּרייז פאַר זיינע
אַרבייטער און אַרבייטער וואָלטען זיך גע-
מוזט הייסען צאָהלען גרעסערע לוינען, ווייל זיי

פאר דער 8-טער

ל' אדר א' (י"א) די קאנפערענץ פון דער
אלגעמיינליכער ציוניסטישער מדינה-ארגאניזאציע
(וויזא) וועט זיין די ערשטע יודישע וועלט-קאנפערענץ,
וועלכע ווערט אפגעהאלטען אין א"י. אינ'ם
היינטיגן פארשטאנד פון דעם מונד-יריד, תל-אביב,
וועט די קאנפערענץ געפערעכט ווערען דעם 24-טען
מערץ, און וועט דויערן ביז דעם 31-טען מערץ.
אין דער קאנפערענץ וועלען זיך געטייליגען אלע
ציוניסטן פון 150 פארשטאנדן וועלכע ווערען
פארשטעלט דער ציוניסטישער פארשטאנד, וועלכע זענען
ארגאניזירט אין דער וויזא. א חוץ דעם ווערט
אויך דערווארט א גרויסע צאהל געסט פון איסלאנד
און פון ארץ-ישראל געזאגט.

אויף דעם טאג-אָרדנונג פון דער קאָנפערענץ
שטעלען אַ גאנצע רייע, ווער וויכטיגע מאַטעריעלע,
זעקס ווערען אַרײַנגענומען אויפ'ן ערשטען
פלאץ די מאַטעריעלע און הכשרה און עליה פון פֿרויען
און מיידלעך. צוליב די אויספֿאַרדערונגסליכע שווע
ירומקייטען, וואָס זענען נאָך אַן איצט פֿערהאַן און
שייבט מען דער אַיינזונדערונג קיין אַ"י פון
אײַן-שטעלענער מיידלעך און מױסן. וועט די
דאָזיגע מאַטעריעלע מענטשען אַ ווער אָנגענומענע
פלאַץ אין די בעראַטונגען פון דער קאָנפערענץ.
אַ צווייטער פּונקט פון גרויס אינטערעס אין
די מאַטעריע פון דער ינג-וויזאָ-פּערזענלעך און איהר
ווייטערדיגער צעמיינליכונג. אין משך פון די לעצ-
טע יאהר האָט די ינג-וויזאָ-פּערזענלעך בעדיי-
טענד אַיסגעוואַקסן, און עס וועלען איצט מוזען
אָנגעמערקט ווערען וועלען דער ווייטערדיגער אַר-
באַנוואַניצע און פֿאַרשטייט אויף דעם ענליכע.
די אַומבאַשטאַנדיקע וואַרשטאַנד-ווייטערדיגער וואָס

הגבור
שטילער

לנג האט דיער און שווער לאגע נאך ער
נער געמאכט. די וילען איהם, אלעס בינדען און
אויפברענגען איהם צו די פלעטשן, כדי שטיין און
ווערען פון די צייל, און די בעטען איהם, אז ער
זאל איינשטעלן און און ביטש ענטקענעמעלען.
שמואל האט זי קורסלעך געווינט און זי
געזאגט, אז די האבען זיך ביטש וואס צו שרעקען,
ער האט זי פערזענליך, אז גאך זיך וועט ער נאך
צושטעלען די פלעטשן, ווי מען צעלעמערט.
א טאג. ער איז און ווערען צום לאגען בידען
און אויפברענגעלען ווערען צום שווא, ווייל פאר די
פלעטשן האט ער קיין מורא ביטש. ער פיהלט זיך
לויב און וואלד. ער פארערט צייל פון נ"א
שבעה, אז די זאעלען איהם ביטש שטייען, ווייל פאר
זי פאר די דיער האט זי מורא.

ואברהם וזו יד האבן גענוצט, האט ער
אויסגעשריבן: „בזרם מן, ביגדס מיטע הענד,
איה האב גישט קיי מורא.
האבן זיי איהם גענוצט און געפירט צו
די פלשתיים.
ווען די פלשתיים האבן דערהערט פון ווי-
טענס, ווי מען פירט שמוצן גענוצט, האבן
זיי זיך שטארק דערפערעט.
צו זייער איד געקומען.
א האט צו דעם דערפערעט.
זי האט אנגעהויבן זיין אטענע.

די בקמה פאסטאנדע האט זיך אנגעהויבן צו
 צעשפילן ביי יעדע וואונעם פון די איינלעכע
 געזעצן וועלכע זיך אין געזאגטע דעם בקמה
 זאגט, ווי אזוי ער וועט זיך בלוק זיין און וויין פאלקס
 פריינטשע, וואס פארא פריינטשע ער וועט איהם
 אנטון, און דאסער צוועגן ערעבן ממש געשווארען
 געווארען פאר זאכע שטח.

דער דאסער בקמה'ס וואס האט אפער זיגט
 לאנג אנגעהויבן. ווי נאך דער זיך האט זיך דער
 געזעצט צו די וועגן צו פונקט צוויי שטיקן
 מיט וואלעקע דער און געווען געפאלען געווארען

וואָלעטען ענעוועט האָבען. מיט איין וואָרט: וואָלעט
דער לעבנסווייז איז פֿוילען געווען אַ הויכער,
וואָלעט דער קיזויס פערשוואַנדען, עס וואָלעט קיין
אַריינסלאָזיקייט נישט געווען און עס וואָלעט גע-
ווען גוט.

אלס אילוםטראציע צו זיינע אויספיהרען האָט דער פראָפעסאר געברענגט — ארץ ישראל. און ער האָט אנגעוויזען, אז די אראבער זענען שטענדיג געווען און געפליכטן אַרױס; זיי פערזינלעך וועגן, פערברייכען וועגן און האָבען טאקע נאָרנישט. די יודען אין ארץ־ישראל, דאָנערען, זענען קולטור־לעבן, פערברייטערן, האָבען אַל אַיראָפּעאישע לעבן־פּענסיונאָ, הויסען זיי זיך צאָהלעך הויכע לוינען, איז טאקע אלץ טייערער, אפער עס איז גוט. צום סוף האָט דער פראָפעסאר אנגעוויזען, אז אפילו אין ארץ איראָפּעאישע לענדער איז אויך די סיבה פונם קריזיס, דאָס פאלען פונם קולטור־ניוואָ. מעט און נאך דער מלחמה האָט זיך דער עולם צוגעוואונען צו לעבען „פּענאָאקעס“ און — פערברויך איז געפאלען.

אין ווארשא אויף מארשאַלעקאָוסקא 114 אין
אויסגעבראָכען אַ שרפה אין אַ קליינעם, פון האַלץ-
געבויטען קינאָ, דאָס דאָזיגע קינאָ (גלאַריאַ" האָט

ועלט=קאנפערענץ פאר

פאר און נאך דער קאנפערענץ וועלען פאר-
קומען ספעציעלע ארגאניזירטע טורען איבערן
לאנד. וועגען דעם פראגראם פון די דאזיגע טורען
ווי אויך וועגען אנדערע אינפארמאציעס אין
שייכוה מיט די רעדאקטירטע רייזע קאסטען א.א.וו.

(צנדע פון דער 4-טער זייט) | צייט פון דאנערשטיק, איז אין א-א-א געווען

השקר, פני וועלכען יודען האבען געליטען פון זיין
מפלג, וועלען וואס דע- ראמב"ם דערמאנט אין זיינע
"אמירות חזקות". אין אזוי זיינע עניינים האט ער
טערגעשטאלטעט, אזוי נאמען בליאט המשיח א'
ע"פ "ישיבת המהמה" — אזי ינשט לאזען זיין משה'ס
פני ישיבת משה חשד.

אזוי גייעט זיך עס די האנדל גייט, וואס שווער
רעדט זיך היינטע לאנד, אלץ מעהר ווי צו זיך
מש"ם, ווי מיינשט, ווי א, אסאך מארגאנא, אים
וויסערט מירב פון מיטעלאסע.
אז די אלע דריי שיינען האנדל אין זיך
די בעמלונגסמען ענדען פון גלות פערדייאונג
זי האנדל זיך אריינען אין אן ארטיקל.

פלשתיים, אחי ורעי ואני גענוצט זייט הארץ אן דא
יודע.

ער איז בכלל געווען פאר באטער אויס א מענטש
מיט א צאידלעך פון פיינעם באגאסטער. האט
וואס ער צאידלעך האט זיך נישט געפונען אין זיין
ווייטערן פון. נישט נאר האט ער קיינמאל נאר
נישט פארלאזט פון די יודען, נאר ער האט
קיינמאל קיינעם נישט מוסיח געווען מיט דער קלער
טער דאך.

מאכלם זיך אַמאל און שמשון קומט אין דער
שטאָט צוה. און אזוי ווי פראַנצן הענדן שוין פון
תמיד געווען זיין שוואַכע זיט, האָט ער זיך אַזוי
זיך אַמאל אַנגעקומען פֿאַר אים פֿאַר אַנטשטעלן דעם
האָט.

א מוט' שרעק בעפאט' די גאנצע שטאט
וואס זאל מען טון, דער משחית איז דאן דא, און
דער ווייט, וואס ער קאן נאך אנטון. בעשליסט
מען צו פערלענצן די מויערען פון דער שטאט
און מען שטעל אונזע וועכער, ער זאל נישט
קאנען אנטלויפען אהן דיר- וויסען. זיי וועלען אונז
וואפען ביי אנדערע-ה, און דאן וועלען זיי איהם
דריקענען און מאכען א סוף צו דיר- דריקענען
אונז.

שמעון האבא אבא געקענט זייערע כסות קליינער
און ער האט געזען אזוי און מיטן דער באטא און
אין זאמק צו די טאדעלע, זי האט געזען צוואנצן
מיט די סלעס, און דערלעך זי זענען געווארן.
אירעם האט ער געזען און דאס אקסעל, דעם
דערלעך האט ער געזען און דאס דער רעכטער
האט פאר א פאנצער, און ער און אירעם פון שטאט
די פלעטשע האבען אירעם באקענט. נישט האבען
דיג ביי דאן קליי שטען געווען, האט ער מיט דעם
טאדעלע און געזען און דא נישט וועגן און
פאר און אונזערע טאדעלע מענטשן.

בערשיט פון דיינע גילדעס נצחנות האט שמעל
זי זע איר זאט דער שיינער יאן אוועק פאלען,
אבערהערט זיך ביסלעכווער אסימילירען. ער האט
אפגעקערט פיר-עס פרייער א ריין יודיש
לעבען, איר ער האט אנגעהויבן גאטסן זיינע גישט-
לייזשע שטימען, און דאס האט געקעמפן דעם ער-
שטן שטום און זיין האט געפירט.

(מחבר: מ. א. א. א.)

17
(ענדע פון דע - 4 טעג דעם)
פערשער יעדן די משיחיסטשע בעוועגונגען, און
גאנץ אפט וועמען די אז רעאלע פאגמען, און ווי
שטענדיג, ווען יעדע בעניטסטעוויג פאר דער
געטלעכע פון משה קומט באקומען די גרויסע
געטלעכע און יעדע

פון א מאנצער טעג צו מאנצער ווייטער דאס
דער היסטאריע צו דעמאלט פון דער צייט
ווייטער דעם 15-18 יא. ווייטער דאס אלס
שטאד פון דא וועלכע פארבאט
אזוי צו שטאד און וועלכע דעם פאר
דער צייט און פארבאט און דאס
וועלכע דעם און דאס און דאס

ביר איהם ווי פלאגס אריפ'ו פ'ער. מיט איין מאג
מיט דער הארד, זענען די צעליסען געווארען ווי פון
ד'ים. ער האט דאן געקאמט א קינגדאם פון צוואנציג
וואס ער האט דארט גראד געפערט, און ער האט
דא א נעהם געטויגט א פלעטשען.

אוי וואו איר ארגענצליך איר זינט אהערדליכע
לעבטיגקייט פערזאנדעלט געווארען אין א טויזנט
שרעק. דאס בלוט איז זי פערזינדליכע געווארען
אין די אדערע פאר פחד. הענד אין פיס האבען ביי
איר און געזעצט, אז זי האבען פשוט גישט גע
קאנט בעוועגט דאס געזעהר.

וְיָא ווילדער לייב האט זיך שמשון א הארץ
 געטון אויף זיי, מ'זענד האט ער אומגעגרינגט
 גלייך אויפ'ן שטיל, דא איבערגע האפן זיך קוים
 געראטעוועט מיט'ן לעבען, איז דא זעבן זיך צו
 לעבען איז דער גרעסטער אומאנגענוג, וואהקן
 באר דא אויפ'ן האפן זיך געטאנען.

דאס איז געווען שמש'ס צי-שטע- היסטאריע
עפענטליכע- נאכן. צי-איז טאקע געווען אזוי שטארק
מיט דעם דאזיגע זיג, אז צי- האט אים אנגעהויבע
פערליינע- דעם קאפ. צי- האט זיך אנגעהויבען איינצו-
דען, אז דער דאזיגע- זיג איז דאס ווערק פון זיינע
אייגענע הענט, אזוי דע- היילט פון גאט.

אין איהם אצער פלוצלינג בעפאלט א שטא-
קער דאזשט, און וועלכעס ער איז שיער נישט
אנגעקומען. און קיין שטאפע וואסער איז דארט
נישט געווען במנא. וואו עס איז ער געווען אזוי
מיר, אז ווען עס וואלט אפילו דארט יא געווען
וואסער, וואלט ער אנגעהן נישט געהאט קיין כח
אויסצושטרעקן די האנד.

דאס האט איהם באנד אומגעקערט פון זיין פוסטער געזעהן און ער האט אנגעוויפן פאסטן אטא געדענקט, אז ווען ער זאל אפילו דעם הארבער מעהר קיי נאכא, אונטער דעם וואס ער האט מקיים געווען דעם בריה פון אביהם, וואלט ער אויך שוין געשט געדארפט איינפאלן אין די הענד פון זיין זון.

וואס זעט מיט גאט, הויפט אז א וואסער-
קוואל צו קוועלען פאר צווישען דיינע צייהן.
שמשו וואו דאס דער פרויער און דער ריכ-
טער פאר דין ירוק. דין שטאט און נאמען לאגן
צו די פלעגטן לאזט גיטט נאך. קיין איין ממש-
און ווי שטארק עס איז געווען דאס האט צו די

פראצעס פון אנ'אריגינעלען שווינדלער ער האט געמאכט ביי גרויסע פירמעס בעשטעלונגען פאר זיין פרוי

פידעלעס וואס די שליסלען און מיט פערשידענע אויסריי-
דען אפגענומען די סחורה שוין אין טאיער און די
שליסלען צווישן שטעט.
לויט די שילדערונג פון דעם פערשטן,
וועלכע די בעלזשע האבען אפגענומען האט מען
אין דער פאליציי זיך משער געווען, אז דאס האט
דעם זיך וועגן קאפידלעס און צו זיך
ארעסטירט געווארען.
איצט וועט דער שווינדלער זיך האבען צו
פערטרייגען, דאס וועלכע "ווייבער" פון דעם
דאס געדארפט די פאלטאס, שייך, שריקאסאנע
און אנדערע צוילעכע גוטע זאכען.

קאפידלעס וואס האט זיין שווינדלעריי-
אויסגעפירט און דעם אופן, אז ער האט אן-
טעלעפאנירט אין די דערמאנטע פירמעס און
יעדעס מאל זיך אפגענומען מיט אנדערע געלטען,
ווי למשל, אדווא. פיליפאקאוסקי, אדווא. רעמיש-
סקי, אדווא. רובין, אדווא. פילקא, אדווא. קעלער,
ד"ר הורוויטש א. א. ער האט געבעטען, אז מ'זאל
איהם שיקען פאלטאס, שייך, אדער אנדערע זאכען-
סאטארטקלען, וועלכע ער האט געדארפט סאט-
ארטקלען, די פירמעס האבען געהאט צוטרין צו
די "אדוואקאטען" און אפגעשיקט די בעשטעלונג-
גען. פארן טאיער האט געווענליך אפגעווארפט קא-
פידלעס וואס האט זיין שווינדלעריי-
אויסגעפירט און דעם אופן, אז ער האט אן-
טעלעפאנירט אין די דערמאנטע פירמעס און
יעדעס מאל זיך אפגענומען מיט אנדערע געלטען,
ווי למשל, אדווא. פיליפאקאוסקי, אדווא. רעמיש-
סקי, אדווא. רובין, אדווא. פילקא, אדווא. קעלער,
ד"ר הורוויטש א. א. ער האט געבעטען, אז מ'זאל
איהם שיקען פאלטאס, שייך, אדער אנדערע זאכען-
סאטארטקלען, וועלכע ער האט געדארפט סאט-
ארטקלען, די פירמעס האבען געהאט צוטרין צו
די "אדוואקאטען" און אפגעשיקט די בעשטעלונג-
גען. פארן טאיער האט געווענליך אפגעווארפט קא-
פידלעס וואס האט זיין שווינדלעריי-
אויסגעפירט און דעם אופן, אז ער האט אן-
טעלעפאנירט אין די דערמאנטע פירמעס און
יעדעס מאל זיך אפגענומען מיט אנדערע געלטען,
ווי למשל, אדווא. פיליפאקאוסקי, אדווא. רעמיש-
סקי, אדווא. רובין, אדווא. פילקא, אדווא. קעלער,
ד"ר הורוויטש א. א. ער האט געבעטען, אז מ'זאל
איהם שיקען פאלטאס, שייך, אדער אנדערע זאכען-
סאטארטקלען, וועלכע ער האט געדארפט סאט-
ארטקלען, די פירמעס האבען געהאט צוטרין צו
די "אדוואקאטען" און אפגעשיקט די בעשטעלונג-
גען. פארן טאיער האט געווענליך אפגעווארפט קא-

דעם 18 מערדער האט זיך אן אין היגען
קרייז-געריכט א גרויסער פראצעס געגען דעם
אריגינעלען שווינדלער וואס האט געמאכט קאפידלעס-
סקי, וועלכער איז שוין 16 מאל פריער געווען בע-
קאנט די פאליציי, איז שוין געווען 20 מאל בע-
שטראפט און איז שוין אפגענומען אין טאיער
גאנצע 7 יאהר.
אלס קריבנות פון דעם אריגינעלען שווינד-
לער זענען געפאלען א גאנצע רייה היגע בע-
קאנטע פירמעס, ווי טריסטמאן (פיעטריקאווער 81)
גארעליק (פיעטריקאווער 136), היגע (פאמאקאס)
24, זילבערבערג (פיעטריקאווער 41), שטייער
(פיליפאקאוסקי 57) און אנדערע.

ס'ברייבט אין דער "משפחה" דער השיאנדו ראגאזשינסקי פערמאנענט אויף דריי חדשים ארעסט

סאנדער סטאלאקעו, דער ציילענדיג, אז דער לעצט-
ער איז, זייענדיג א מלכה-בעמאטער, פאגא-
גען דערמאנענע, און אז דערפאר איז ער
דערווייטער געווארען פון זיין פאסטען.
אויספירט בעטיגען פראצעס געהאט האט דער
קשיאנדו, צ. א. געגעבען פאלגענדע אויספיר-
ענדיגען:
א. איהן האבן געהערט צו דעם הויפט - פער-
וואלדונג פון דער ענדעקשייע-פארטיי, און איז
לאדן האבן איהן געהאט א גרויסע צאהל אנהענגער-
ען צו מיר זענען דערגאנגען קלאנגען, אז צו דער
פארטיי געהערען א סך פערזענליכע יאהרעס, א-
מען שטימט אין דער פארטיי, א. א. ווי די גרופע
פון מיינע אנהענגער האט דעלאנגט א פעלציע
ען דעם אדוואקאט, אז ער זאל דעם ענין
דעלעדיגען. עס האט זיך, צ. א. געהאנדעלט

סאנדער סטאלאקעו, דער ציילענדיג, אז דער לעצט-
ער איז, זייענדיג א מלכה-בעמאטער, פאגא-
גען דערמאנענע, און אז דערפאר איז ער
דערווייטער געווארען פון זיין פאסטען.
אויספירט בעטיגען פראצעס געהאט האט דער
קשיאנדו, צ. א. געגעבען פאלגענדע אויספיר-
ענדיגען:
א. איהן האבן געהערט צו דעם הויפט - פער-
וואלדונג פון דער ענדעקשייע-פארטיי, און איז
לאדן האבן איהן געהאט א גרויסע צאהל אנהענגער-
ען צו מיר זענען דערגאנגען קלאנגען, אז צו דער
פארטיי געהערען א סך פערזענליכע יאהרעס, א-
מען שטימט אין דער פארטיי, א. א. ווי די גרופע
פון מיינע אנהענגער האט דעלאנגט א פעלציע
ען דעם אדוואקאט, אז ער זאל דעם ענין
דעלעדיגען. עס האט זיך, צ. א. געהאנדעלט

(א) איז שטאלאקעו געריכט אין בעלזשען פאר
געקומען דער פראצעס פון קשיאנדו אנדערע
ראגאזשינסקי, וועלכער האט זיך בשעתו בעקאנט
געמאכט מיטן אריגינעלען אנטוויקלונג פאלג-
ענדיגען, מיטן שפאלטען די ענדעקשייע-פארטיי
געהערט, און מיטן פילדען אריגינעלען פאלטען
פארטיי, א. א. ווי די גרופע פון מיינע אנהענגער
האט דעלאנגט א פעלציע ען דעם אדוואקאט, אז ער
זאל דעם ענין דעלעדיגען. עס האט זיך, צ. א. געהאנדעלט

א פערשטער טע רחופה צום חתן-בדור איז געקומען א מידער מיט זיין 5-הרשימדיג סינר - וואסערען אויסוועג עס האט געפונען די כלה

האט געהאט בעהונגען מיט דעם מידעל און
דאס איז זיין קינד. די לעצטע איז געווען זעהר
א שווערע. אן אויסוועג דערפון האט געפונען די
כלה, וועלכע האט נישט אפגעקענטשטען דעם
חתן, וועלכער האט באלד געדארפט ווערען איהר
מאן. זי האט אפגעלעבט, אז דאס מידעל מיט
דעם קינד זאלען בעקומען א העכסט פון דעם גרן,
וועלכע זי האט געגעבען דעם חתן, כדי זי זאל
האבען צו דערייזען דאס קינד. דאס מידעל איז
דערויף איינגענומען און די סומע איז באלד גע-
שליקט געווארען. מ'דארף צוגעבען, אז דער גרן
איז געווען א גאנץ היבשער, און סיי דער חתן
און סיי די כלה זענען פערמאנענט געשטען. נאכ'ן
ערלעדיגען דעם ענין איז פארגעקומען די חתונה,
פערשטעטען זיך, שוין נישט ביי דער געהויבענער
און פערמאנענט שטימט, וועלכע וואלט געהערשט
און דעם דאזיגען אינצידענט.

מ'קען זיך פארשטעלען וואס פארא רוסע
די דאזיגע סצענע האט געמאכט אויף די אונזע-
ענדע. אין ערשטען מאמענט האט זיך נאך קיי-
נער נישט געקענט אריינשטעלן, אבער באלד איז
קלאר געווארען, אז דאס איז א מידעל, וועלכע
איז פערפירט געווארען דורך דעם חתן און האט
געהאט פון איהם א קינד.
דאס מידעל האט ווייטער געוויינט און זיך
געווענדעט צו דער כלה, וועלכע איז געשטאנען
בלאס ווי קאלד און איינגענומען געשטערט.
- זייט מיר מוחל, וואס איך האב אייך
געשטערט די שמה, איינער גלייכטעטען טאג אין
לעבען, אבער צי וואלט איהר געקענט גלייך
זיין, ווען א גוש זאל אומקומען.
באלד האט מען צונויפגעשטעלט די חתונה
און דער רב האט א טראכט געטון, וואס דא איז
צו שוין. דער חתן האט זיך מודה געווען, אז ער

(-) זעהר א פריער חתונה איז געווענעכטען
פארגעקומען ביי איינעם פון די היגע מוחל-הוראה.
א געוויסער ק. איז געקומען צום דערמאנטען רב
און בעשטעלט א חתונה, וועלכע זאל פארגעקומען ביים
רב אין שטוב. די דאזיגענטען פון חתן מיט דער
כלה זענען געווען פילשטענדיג אין ארגונג, אזוי
אז ס'איז נישט געווען קיין שום מניעה, אז דער
רב זאל די חתונה אפגעבען.
מאנאט אין אונזער האבען זיך צום רב
אפגעווייזען צונויפקומען די געסט. ס'איז אויך
געקומען דער חתן און באלד דערויף די כלה.
מ'האט אפגעצונדען ליכטלעך, אויסגעשטעלט די חתונה
און מ'האט מיט מול ארונטערגעשטעלט דאס פאר-
פאלק אונטער די חתונה-שטעלעך. ווען דער שמש
האט מכבד געווען איינעם פון די מחותנים מיט
דער ברכה, האט זיך פלוצלונג אויסגעפאלט די
טיר און אין צימער, וואו די חתונה איז פארגע-
קומען, האט זיך אריינגעפאלען א פרוי מיט א קינד
אויף דער האנט. זי איז גלייך ארונטער אונטער
דער חתונה און האט אויסגעשרייען:
- דור, דור, האט איצט חתונה, געהמט דיר
א פרוי און אין אונז האט דא איינגענומען פער-
נעמען וואו ווילסט דו מיר לעזען מיט דעם קליי-
נעם יונגעלעך, וועלכע איז אלס 5 חדשים, האט
דו נישט גאט אין הארצען, האט דו גארנישט
קיין רחמנות אויף צווא אריימען בעשעפעניש. איך
האב נישט קיין טענות, וואס דו האט מיך א-
וועקעווארען, אבער דאס קינד, דאס קינד...

האמוניאמ דאסען זענען געליבען נישט קיין סך. פארווייטער פריער, מיר דאסען שוין צו קליפען א דאס אין דער גלייכער קאלעקטור פון י. וואלאנאו. ראדו. פיעטריקאווער 11. פיעטריקאווער 72, פאבליאניץ. פל. דאמבראווסקי 3. אויסווערטיגע ווערען געבעטען איינצוגעלען דעם בעטראג אויף פ.ק. 141795. די ציהאנג שוין דעם 19-טען פעברואר. 363

ארעסטי צורייב מיספרייכו איז כאינער שעכט-הויז שוין פון א לענגערע צייט האט מען גע- שמועסט וועגען דעם, אז אין כאינער שעכט-הויז קומען פאר געלד-מיספרייכע, וועלכע ווערען אויס- געפירט אויף פערשידענע אפנים. אין צווייטעמאל איז דערמאנט אין אן אפ- שעכט-הויז געקומען א ליסטראציע-קאמפליקט, וועל- כע האט ווירקליך פערשטעלט, אז דאס איז בער פארגעקומען מיספרייכע אויף שווערע סא- דענער זאכעס, די מיספרייכע זענען אדריי- געפירט געווארען דורך פעלשע פערשידענע רוב- ריקען אויף די ביכער.

באלד אויפ'ן ארט איז פארגעלען געווארען
דער קצב וויגאדא קארם (זשאקאס 122), אלס
רעזולטאט פון דער ווייטערדיגער אויספארשונג
אין ארעסטירט געווארען דער ליטעווישער שטעט-
הויז אדוואקאט שטעקאוסקי, און די קאסירערי
קאזימירא פילאטישק.
בונגע טשעקאוסקין איז פארגעלען גע-
ווארען איינגעדינגטער ארעסט, די פרייט פון דער
אויספארשונג ווערען דערווייל געהאלטען סבור.

טעאטער "ראומאטאשטי" ציגל-גאס 27

היינט, מיטוואך, דעם 13-טען פעברואר 1935, 9.15 אונט

א גרויסע הנחה-פארשטעלונג "וועלכע געווייטען"

פון א. סאציאנע, מיטן בארימטען קינסטלער

אדעקסאנדער גראנאד

בילעטן צום פרייז פון 54 גר. ביי 2 זל. שוין צו באקומען אין
דער באקאנטער-בילעטעק, 7. קאשטשוסקי 9, טעל. 191-60.

אין
דער
הויפט
רעל

282

אויספלוגען הייז פאלעסטינע
פון 630 זל. אז
ארט 18, טעל. 249-33
"ארביס" פיעטריקאווער 18, טעל. 101-20, 65

מיטוואך
13
אדר א' תרצ"ה

פערוואר
זון-אויסגאנג 6.58
זון-אונטערגאנג 4.43

יודיש מאראנעטע-שפיל "בערל-שמערל- טעאטער"

אפגעהויבן משה בראדערמאן
אין האפע "אירעאל"
(פיעטריקאווער 48)

פרעמיערע מוז 2-טען פראגראם א. ג.
נאר נישט געווארנט

שבת, דעם 16. פעברואר ה. י.
עס געלעבן געוויינט ווערען לעלעך-קאריקאטורען
פאר דער פערשטער חתן פראג-אפגעשטעלט
הון מוחל-הוראה: אוואקאטען-הויפט: דער דאטע
זשאבאנינסקי: בען-בען גרויס: ר' סענדרעל
גראנאד: רעניע סענדרעל-צוקער: שאנע-
שינדל מייז: ווען קאמארע-שמיד: מעצנאס
קאבליץ: ר' רייכער מירע מוריץ: ר' פלוש:
דעמאנסטראציע: דאטע: גר. מוריץ-דאטע:
שבתאי מוחל: אישע-מאיר קאבליץ: און חתן-
ווערען עס-שטער: יודישע סאט-דאטע:
שטענדיקע עס-שטער: ווערען עס-שטער: ווער-
הויפט-שטער: ראשע פון די צאנז: בערל-
טעאטער: פריער: פריער: מוריץ: מוריץ:
האנסומציע 1 זל.

טעקסט: משה בראדערמאן. י. אפגעשטעלט
און ה. י. בושטאנסקי. לעלעך-קאריקאטורען-
טעאטער. מוריץ: מוריץ: מוריץ: מוריץ:

ציגאב-פאבאר

(א) דעם היינטיגען פרייטאג, וועט זיין
טעטיג א צוגאב-פאבאר-קאמפליקט פאר פ.ק.א. לאדו
שטאט 1. פיעטריקאווער 165. עס דארפען זיך
שטעלען פאבאר-קאמפליקט פון יאהרגאנג 1913 און צו
טערע, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער
בילדער-מליכע און וואוינען אויפן שטח פון 11,
6, 8, 5, 2 קאמפליקטען.
דעם 28 פעברואר ה. י. וועט אויך זיין טעטיג א
ציגאב-פאבאר-קאמפליקט פאר פ.ק.א. לאדו 2, פיעט-
ריקאווער 165. עס דארפען זיך אזוי שטעלען די
פאבאר-קאמפליקט פון יאהר 1913 און צו טערע, ווער-
כע האבען נישט רעגולירט זייער בילדער-מליכע
און וואוינען אויפן שטח פון 14, 13, 12, 10, 7,
6, 4, 1 קאמפליקטען און האבען בעקומען נא-
מענטליכע אויפגעדרונגען פון שטאט-סטארט-
הויז.

האנפערענץ פון דער זידע- אינדוסטריע

(א) אויף דאנערשטאג, דעם 14 ד. ה. איז
געשטימט געווארען די קאנפערענץ פאר דער
זידע-אינדוסטריע, בכדי צו אונטערשרייבען דעם
טעקסט פון דעם טעסטענטעלען אפמאך.
די פריערדיגע קאנפערענץ וועגען דעם
ענין איז פארגעקומען מיט 2 וואכען צוריק, און
אויפ'ן פארשלאג פון די פערמאנענטע-מירטע צוריק,
איז זי דאן אפגעלעבט געווארען מיט'ן צוועק צו
פערשטעלען זיך מיט דער סיטואציע.

היינעריגער ייד איז האטאוויץ

דער היינעריגער ייד איז קאטאוויץ הויפט
י. אן דעם 25-טען מאי און וועט דאנערען ביי'ן
10-טען יוני ד. י.
דער ייד, וועלכער האט די אויסגאבע צו
פארגעקומען די היימישע פראדוקציע, ציהט
המיר צו א גרויסע צאהל בעזוכער און קונים פון
לאנד און אויסלאנד. די פרייזען פון די קאסען
זענען צינענדיג.
אינפארמאציע גיט דער ייד-קאמפליקט אין
קאטאוויץ (סטאוואווא 14).

DR. H. LUBICZ

פאר הויט, ווענערישע און געשעכטע-קראנקע.
צענעלנא 7 (פריער 43), טעל. 141-32
זעכסענ-טעל 10-12, 2-12, און 8-5 אונטער.
זונטאג און יום-טוב פון 9-11 בייטאג
און יום-טוב פון 9-11 בענדערער הארשע-זאג

אטא דאס הייסט זינגען!

וועגן דער איסערגעוועהליכער דערשיינונג — יוסף שמידט

סער און כפרה-מכנים, איז עס געווען אן אייבער-ראשונג, וואס שמידט זעצט נישט די מוואקאלישע עכר, ווי אן עכטער שמידט מיט'ן האמער איבער דער קאוואלע, און ער לעשט נישט מיט זיין שטייט קיין לאמפען, און זעצט נישט אום מיט זיין קא-קיין שווען — מיט זיין קול יע קא!

קול יעקב און קול עשו — דאס דארף מען קען נען אונטערשיידען. מ'דארף עס פערשטיין צו דער-נער, און נישט אזוי פרימטיוו צו דעפינירען, ווי א ישוב'ניק, אדער סתם א כמא'ל.

אסור זאל מיר זיין, אויב איך בין אויסען צו אויספירן זיך וועגן נישטאדאז, מיט א וואסער-נישט איז אויסערלעכעלעכקייט, אדער צו האבען א מאָל טענות צו עמיצען האמא א שמידט קען נישט און וועט נישט ווערן קיין קארוואן.

עס איז דאך אוודאי בעקאנט דער פירון, מיט וועלכען איין פוילישער יוד האט זיך פערענטפערט פאר'ן צווייטען יוד — פארוואס ער שמד'ט זיך נישט —

לכחילה, האט ער דערקלערט, האב איך זיך טאקע געוואלט שמד'ן און ווערן א כשר'ער גלח, אבער אזוי ווי א פוילישער קאן ווערן נאך אן איסלאמיזירט, לויט זיך מיר נישט די גאנצע טירחא...

איך, אז נישט קארוואן און נישט קיין פויבסט, ופערט נאך, אז די פארם און דער אינהאלט פון שמידט'ס קול (דער קול-קאלאריט, דער טעמפל און די אויסדרוקס-מיטלען) איז, ווי דער עכטער קול יעקב גאנצט און פליסט אַר אַ נישט ארום פון דעם קאנאניזירטען קול דממה דעה — איז מ'זאל אויך קלאר, אז, פוילישער גאנצער, בעל-קאנאניזירטקייט ווייטער שטעלט זיך אונז דער גענאלער, איינציג ארטיגער מנגן פאר, ווי אן איינעם-שפראכע-יוד'ער שער זינגער.

און עס איז נישט קיין וואונדער, וואס דער דאך וינגער קול איז נישט פלוין קול קורא בהיליגען מדבר, נאך אויך — הארץ און קאפ, מורה וחקמה במקום אחד —

און די געפאלטאנענישע קאנאליטעט סינטעטיזירט זיך מיט דעם יודישען וועלט-פערנעם, קריס טאלירט זיך צום גינגאלד פון רעליגיעזער עקזאלטאציע, אסימילירט זיך צו תפלה — צום שלחתי-ציוניזם-פערנעם, וואס געהט בירושה איבער פון א „ירושם הקטן" צום גדול הרור פון נע זאגן, „יוסף הקטן" שמידט, יודע יודע יודע! אזוי זינגען, ווי ער זינגט — אט דאס הייסט באמת, אהן קונצען, געזונגען!

משה בראדעוואל

יוסף שמידט'ן האט אונז פריהער געבראכט דאס קינא, איהם האט מקדים געווען — ל' ע"ג ד' ע' ערשיינט און אזוי פערדראכט געווען די ביזנעס-דינאמיקטען גראד קולטוראלע אטמאספערע, אין וועלכער ער האט זיך פארדרייט ביי אונז אין לאדן. ערשט איצט האבען מיר דערפיהלט, ווי דער דיר, שטרון פעהלט...

די נייע אומגעלומפערטע, געשמאקטע דירעקציע האט זיך מיט כל הכחות פעמיהט צו שטערן אונז — אונזער יוסטוב, וואס טראגט דעם נאך פונם זאל קאן זיין א גלענצענדער מוסטער פאר האטענטאטען...

לויפט איהר, אז מ'זאל פון מיר חוזק מאכען, איך האב דאך איך טריי געדינט און איהר האט פון מיר זעהר פיל געהאט.

איך געהער נישט מעהר צו דער פאליציע, האט קיסטער זיך לאזט אנגענומען, אויב איהר ווילט זיך וועגען עפעס ווענדען, דארפט איהר דאס פון אויפ'ן אדרעס פון דעם אינספעקטאר. ערשט איצט האט אויסגען פערשטאנען, אז דאס זענען נישט קיין וועגען און אלץ, וואס דער איינ-פעקטאר האט געזאגט איז אמת און זיך פארזוכט מיט אוועקגעזעצט אויף דעם שטובל, וועלכער איז איהם אנגעוויזען געווארען דורך דעם אינספעקטאר. ער איז געוועסען און געווארען אונטערהינגען פליקען אין אלע זייטען, מורא האבענדיג פאר די פראגען, וועלכע וועלען איהם געשטעלט ווערען. אויסמען האט נישט לאנג געדארפט ווארטען אויף די דאזיגע פראגען, ווייל דער אינספעקטאר האט געוואלט שטעלן פערענדיגען דעם ערשטען עטאפ פון דער אונגאנע-נעהמער געשיכטע.

אויסמען, האט דער אינספעקטאר אנגעהויבן, די זאך איז א שרעקליכע, נאך מעהר שרעקליך ווי איהר קענט זיך נאך דאס פארשטעלען, דעריבער ווייט ערנסט און פערזענליכע, פרובט נישט צו ליי-צען, פרובט נישט צו פערשטעלען, פרובט נישט צו שפעקולירען דערויף. אז איהר וועט זיך נאך קען נען ווען עס איז פערשטענדיגען מיט דאזיגען. עס וואלט אויך געווען זעהר פערשטענליך און קלוג פון דאזיג'ס זייט, ווען ער אלץ וואלט איך אן איצטיגען מאמענט געהייסען געבען אמת'ע און נע-נויע ערקלערונגען.

אויסמען, האט דוואן רוחין געזאגט, איך ער לייב עס דיר — אויף ווייפל איך האב אויף דיר אן איינפאלם — אז די דאס זאגן זאגן אלץ, וואס די ווייסט און וועגען וואס מ'זעט דיר פרענען, די דארפט אפילו נישט פרובירן עפעס צו געהאלטען, ווייל דאס וועט נישט ליכטער מאכען נישט מיט לאנג און אויך נישט דייען. דאס שפיל איז געענדיגט, האט דוואן מיט אנגענומען.

(פארשטענדיג קומט).

פון וואנען נעמט זיך עס?

טאקע פון וואנען — וואס פון דעם, ביזנא-לעצטענס, פאר'ן יודישען קולטור-לעבען כמעט אנאנימען, רומעניען (בינאנים פון אלע יודישע צרות און אנשיקענישען), פון וואנען נעמט זיך עס, א שטייגער, וואס פלוצים זענען פון דעם דאזיגען פערגרעכטען לאנד, אין דער יודישער ליטעראטור, אין איהרע סאמע פארעשרטע רייען צוגעקומען אזעלכע שריפטשטעלערישע פערזענליכקייטען, ווי דער גענאלער אליעזר שטיינבערג, און אזעלכע קרעפטען פונעם און גונסטארישע — יעקב שטער-רעבערג, איציק מאנער, משה אלטמאן מיט דער גאנצער יאדערדיג צעזונגענער נאכוואוס-האפטע-און פון וואנען נעמט זיך עס, וואס פון דעם-זעלבען, אין דער זייט פון אלע צענטראל-פערזאנ-טערעסירונגען ליגענדיגען געוויינאך-וויינ-לאנד, וואו יודישע געזעלשאפטליכקייט האט זיך געהא-דעוועט אין שענקען — האט עס א שטרום געטון דווקא מיט וועלט-פערנעם, מיט וועלט-פערנעם! ווי קומט עס, וואס דווקא פון דארטען האט זיך אויפ'ן פירמאנענט פון עכטער קריסטאליקלערער גינה ארויסגעקליערט דער העל-אויפגעלויכטער גרויסער שטערן פון — יוסף (בנאמנות) ס'איז דאס זעלבע, וואס „יוזעף", אדער פונקט אזוי גוט, ווי „יוזעף" פון יוסף שמידט!

פארשטייט זיך, פאר דעם רעשטעל גינה-מבי-נים, וועלכע האלטען, ווי קרילאוו'ס וועלט-פערזאנ-טער בעל-דבר, אז דער „געזאנג" פון א יעהרליכען כפרה - פרנול איז חשוב'ער און אנגענומענער, ווי אן איינמאל-איין-איש מיט היטירה פון א 15 י - פארשטעט זיך, אז פאר זיי איז דער וואונדער-פולער געזאנג פון שמידט'ן געווען אן אונגאנענעמער איבערראשונג —

פאר די דאזיגע מבינים מיט די ארענע-ספארט-אמביציעס איז עס געווען אן ענטווישונג דערפאר, ווייל זיי האבען זיך מיט דער גאנצער זיכערקייט גע-ריכט, אז ער וועט מיט א אויבער-געקאנאט א בוכצעטן אין דער גאנצע פון זיין אומזוכטפארען געגנער און אוועקלענען איהם א האלד-טויטען אויף 77 לאפאטקעס, ער זאל האבען צו הערען און גע-דענקען! זיי, די דאזיגע מבינים, האבען אין זייער אנד-מישער „בלוטדורשטיגקייט" פערנעסען, אז זיי גופא האט פערבאכט דער אטעם, ווען שמידט האט זיך צעוואלט און צעשטוימט אין דער וועלט פון חרדה-דינער, נשמה יתירה-דינער (זאלען מיר די „פארטנעשטענע" אין דעם פאל מוחל זיין אין אלטערענישען „פאסאן דע פארלע") התרוממות-דינער מתיקות, וואס האט חלוטין קיין שום שייכות און צוואמענהאנג נישט מיט געווענליכען צוקער-זיסען, אדער נאך ריכטיגער — מיט דער דע-מאנאטיש-אכארינדיגער טיפשוט פון דעם דאן צי פאן טענאריא-גראנדא (פון לאדער בענדיג-גראנ-דע!) פערשטעט זיך, אז פאר די דאזיגע הורא-געני-

און איצט זאל מען פרעגנען אויסמען, האט דער אינספעקטאר ווייטער געזאגט, אבער נאך צו-ערשט דארף מען אנטעלעפאנירען צו דער פרוי קיסטער און איהר מיטטיילען, אז איהר מאן, וועל-כער איז היינט אפגעראטעוועט געווארען פון א זיכערן טויט איז דורך דער פאליציע ארעסטירט גע-ווארען. אויף, האט דער פאליציע-פערשטאנער געענט-פערט און ארום פון צימער, הגם אלץ, וואס דא איז פארגעקומען, האט געמאכט אן ערשטערנדיגען איינדרוק אויף די פאליציע-פערשטאנער, קיין פראגען קאנען אבער דא נישט געשטעלט ווערען, מ'האט געזאגט אויספיהרען דעם בעפעהל און ווייטער גאר-נישט. שוין אין עטליכע מינוטען האט זיך דער „וויי-סער אויסמען" געפונען אינם צימער און איז מיט א שטייכלע אויפגענומען געווארען דורך דעם איינ-פעקטאר. ווי איהר זעהט, אויסמען, האבען זיך איצט די יוצרות אביסלעך איבערגעדעקט, איהר, וועלכער האט געזאלטען פאר דעם ארעסטאנט, זענט פער-שטעט זיך אויף דער פרוי און דער ווירקליכער ארעסטאנט איז אייער ביזאריטעט געפעלער און מיליוניער ברויטגעבער, מיטער דוואן קיסטער-אויסמען האט ברייט געעפענט די אויגען, ער האט גארנישט פערשטאנען פון דעם, וואס מען האט צו איהם גערעדט, ער האט געווארפען זיין פליק דא אויף דוואנען און דא אויפ'ן אינספעקטאר און מיט'ן פליק געווארט אויף אן אויפגעלערונג פון דער לאנג.

כ'פערשטע, אז עס קען איך וואונדערן אזא מין פלוצלינגע טראנספארמאציע, אבער אזוי דרעהט זיך די וועלט, איך וועל איך איצט אויס-הערען אלס ערונט אין דער בעשולדיגונג פון דוואן קיסטער פאר א גאנצע רייה מערדעריען, וועלכע ער איז געגאנגען.

אויסמען איז נאך אלץ נישט געקומען צו זיך. ער מיט זיין שווערען פערשטאנער האט נישט געקענט משיג זיין, וואס דא קומט פאר. מיטער דוואן קיסטער, האט ער זיך נאך עטליכע מינוט טראכטען אנגענומען, פארוואס ער

און איצט זאל מען פרעגנען אויסמען, האט דער אינספעקטאר ווייטער געזאגט, אבער נאך צו-ערשט דארף מען אנטעלעפאנירען צו דער פרוי קיסטער און איהר מיטטיילען, אז איהר מאן, וועל-כער איז היינט אפגעראטעוועט געווארען פון א זיכערן טויט איז דורך דער פאליציע ארעסטירט גע-ווארען. אויף, האט דער פאליציע-פערשטאנער געענט-פערט און ארום פון צימער, הגם אלץ, וואס דא איז פארגעקומען, האט געמאכט אן ערשטערנדיגען איינדרוק אויף די פאליציע-פערשטאנער, קיין פראגען קאנען אבער דא נישט געשטעלט ווערען, מ'האט געזאגט אויספיהרען דעם בעפעהל און ווייטער גאר-נישט. שוין אין עטליכע מינוטען האט זיך דער „וויי-סער אויסמען" געפונען אינם צימער און איז מיט א שטייכלע אויפגענומען געווארען דורך דעם איינ-פעקטאר. ווי איהר זעהט, אויסמען, האבען זיך איצט די יוצרות אביסלעך איבערגעדעקט, איהר, וועלכער האט געזאלטען פאר דעם ארעסטאנט, זענט פער-שטעט זיך אויף דער פרוי און דער ווירקליכער ארעסטאנט איז אייער ביזאריטעט געפעלער און מיליוניער ברויטגעבער, מיטער דוואן קיסטער-אויסמען האט ברייט געעפענט די אויגען, ער האט גארנישט פערשטאנען פון דעם, וואס מען האט צו איהם גערעדט, ער האט געווארפען זיין פליק דא אויף דוואנען און דא אויפ'ן אינספעקטאר און מיט'ן פליק געווארט אויף אן אויפגעלערונג פון דער לאנג.

כ'פערשטע, אז עס קען איך וואונדערן אזא מין פלוצלינגע טראנספארמאציע, אבער אזוי דרעהט זיך די וועלט, איך וועל איך איצט אויס-הערען אלס ערונט אין דער בעשולדיגונג פון דוואן קיסטער פאר א גאנצע רייה מערדעריען, וועלכע ער איז געגאנגען. אויסמען איז נאך אלץ נישט געקומען צו זיך. ער מיט זיין שווערען פערשטאנער האט נישט געקענט משיג זיין, וואס דא קומט פאר. מיטער דוואן קיסטער, האט ער זיך נאך עטליכע מינוט טראכטען אנגענומען, פארוואס ער

די „שלעסער" מאנופאקטור" האט זיך ווידער אפגעשטעלט

300 ארבייטער זיצן אין די מויערען פון דער פאבריק

די פאבריק, נאך דעם ווי זי איז געווען אין גאנג 6 טעג — ווידער אפגעשטעלט. אלעך 300 ארבייטער און ארבייטערינס פון דער פאבריק און דער שפיניערי זענען פער-בליבען אין די מויערען פון דער פאבריק. די סיטואציע איז א שטארק אנגעשטרענגט, ווייל אין דער פאבריק געפינען זיך עטליכע צעהנדליג טויזענד מעטער סטאף, וואס ליגען אין כעמיקאליען, און זיי קאנען קאליע-ווערען. די אדמיניסטראטיווע מאכט און די פראפע-סיאנעלע פערזאנען אינטערוויערען.

(א) עהרנעכטען בייטאג איז ווידער אויס-געבראכען א סכסוך אין דער אקאדעמיע-שלעסער-מאנופאקטור. דער סכסוך איז אויסגעבראכען, מחמת דער פערקלערטער הילפס-בעדינגונג ביי די וואר-שטאטען. עס האבען לכחילה פערשטריקט: די אפרעסער, די וויסעריי, און די שפיניערי. די איבעריגע ארבייטער האבען זיך סטרי-דאריירט מיט די שטרייקערס, און אזוי ווי 2400 ארבייטער האבען געווארפען די ארבייט, האט זיך

וועט פארקומען א שטרייך אין דער טריקאטאזש-פראנזשע?

שטרייך אפגעלייגט געווארען אויף 14 ד. ה. פערשטייט זיך, אין דעם פאל, ווען עס וועט נישט קומען צו קיין ארבייט.

(א) אויף מיטוואך דעם 13 ד. ה. איז אין ארבייט-אינספעקטאט צעוואנגענען געווארען א קאנסעקווענץ פון די טריקאטאזש-פאבריקאנטען און ארבייטער.

וועלכע איז פאביאניצער פאבריקע

(א) אין די גרעסטע פאביאניצער פאבריקען פון „קרושע-ענדער", ווערט מחמת דער רעאגא-ניאציע, אדורכגעפיהרט א רעדוקציע. 450 וועבער האבען דעריבער בעקומען א 14-טעניגע קינדיגונג.

לכחילה האבען די ארבייטער פאר דעם דא-דאגער פראנזשע בעשולדיגטען דעם 11 ד. ה. צו פער-שטרייקען, אבער מחמת דער קאנסעקווענץ וואס איז בעשטימט געווארען אויף האנדלען — איז דער

אפטייען
היינטיגע נאכט-דיוואנע
(2) היינט ביינאכט דיוואנע: : דענאצער (ווערדער 57). ווי גראסקוואסקי (11) ליסטאפער (15), א. גארפין (פילטוסקענע 54), י. כאנדזשי-סקי (פיעטריקאווער 165), ר. רעמבעלינסקי (אנד-דזשע 28), א. שימאנסקי (שענעוואלינא 75).

פערשטע א געלד-פעלש

(א) דאס היגע קרידיט-עסעל האט געטען פערשטע דעם בעקאנטען 28-יאהריגען פערזאנלעך סטעפאן גאליצקי (מיט'ן צענעמקע-שיינבקי) אויף 8 יאהר טויזעט דערפאר, ווייל מען האט פער-געשטעלט, אז ער האט אין יאהר 1933, אין בארשייט ווילע אין טעאפילאן, הינטער-לאדן, כאריצירט פאלשע 10, 5 און 2-דאלער-טעפאלען. ער האט זיך א געגעבען צייט אויספעהלענען און זעהט איהם ערשט געקאפט אין סעפטע-בער 1934.

אינדיוידועלע מוריסמישע רייזעס

קייז פארלעסטינא

מיט דער שיף „POLONJA"

דעם 27-טען פעברואר, דעם 13 און 27 מערץ

גרופען-רייזעס נאך קאנסטאנז

שיפס-קארטען קיין פארלעסטינע אויף אַלע שיפס-ליניען ערלעדיגט

Wagons-Lits-Cook

Łódź, Piotrkowska 64.

291

דער בערזען-סוחר

שפאנענדער ראמאן פון יודישע לעבען

— צי האב איך איך גוט פערשטאנען, מיטער אינספעקטאר? איך קען איך דאס גאנץ נענוי איבערזעהן. איך האב געזאגט, אז דער ענין קען אויפגעלערט ווערען דורך דעם, וואס איהר וועט זיך מיט דעם רעוואלוציער, וואס ליגט אויפ'ן טיש זיך אריינשטען א קויל אין קאפ אריין. מיטער אינספעקטאר, מיר וועלען רעדען אפען מיט אונזער שפראך אהן שום סאפיומען, וואס האט איהר צו מיר און וואס פערלאנגט איהר פון מיר? אין דער ערשטער רייה צו דימיסאנירען פון דער פאליציע, דאן זיך מודה צו זיין, אז דוואן קיס-טער און דוואן קאן איז דיוועלער פערזאן און דריי טענס זיך מודה צו זיין אין אלע פראוואקאציעס און שווינדעריען, וועלכע איהר זענט ביי איצט בעגאנגען און דאן? דאן זיך דערשיינען, כדי אלץ זאל זיך גוט ענדיגען אויב אז ענין קען זיך נאך גוט ענדיגען. מונגע דער דימיסיע פון דער פאליציע, האט דוואן אנגעוויפן, איז דאס נישט קיין שווערע זאך איך קען דאס מאמענטאל ערלעדיגען. דער אינספעקטאר האט איהם אונטערגעקוקט א פאפיר מיט א פערדער און אהן צו זאגען א ווארט האט ער געווארט ביי דוואן וועט אונטערשרייבען די דימיסיע, דאס איז אויך פאלד געשעהן, דוואן האט גענומען די פערדער אין דער האנד אריין און שנעל געשריבען צו דער פאליציע-קאמאנדא, אז ער זענדיגט פון זיין אטמ אין דער פאליציע.

— אזוי איז עס, האט קיסטער חוצפה'דיג גע-ענטפערט, דוואן קיסטער דער פאליציע-אינספעק-טאר איז ארענטש מיט דוואן קאן דעם בערזען-סוחר. — א האלבע ארבייט האבען מיר שוין אפגעטון. דער אינספעקטאר האט אריינגענומען עטליכע פאליציע-פערשטאנער און בעפויילען: — דער געהילפס-אינספעקטאר דוואן קיסטער איז ארעסטירט. אייגענטליך איז דאס דער געוועזע-נער געהילפס-אינספעקטאר, ווייל ער איז געווען אזוי גרויסמוטיג, אז ער האט זיך מיט א מינוט פריהער אנגעגעבען און דימיסיע. אלץ, ער געפינט זיך דא אלס ארעסטירטער. דוואן האט ארויסגענומען פון דער טאש דעם רעוואלוציער, זיין לעגטימאציע און נאך אנדערע זאכען, וועלכע האבען געהאט א שייכות צו זיין אטמ און דאס אלץ אוועקגעלעגט אויפ'ן טיש אלס סימן, אז ער האט מיט דער פאליציע מעהר קיין שום שייכות נישט.

שום שייכות נישט.

ראדיא-ווינהעל

ביז ווען מען מען הערען ראדיא
ביינאכט?

אין דעם בערג איז דער ראדיא-הערער ה' י. פ. אונגעקלאגט געווארען דורך זיין שכן, אז ער שטערט איהם די רוח דערמיט, וואס ביי ה' י. פ. שפילט דער ראדיא-הילכער ביי שפעט אין דער נאכט און ער קאן דעריבער נישט שלאפען. דער שטאטס-שטער סטאטאס האט ארויסגעטראגען א נישט-גינסטיגען אורטייל פאר'ן ראדיא-הערער און איהם געבראכט צו בענוצען דעם ראדיא אין די שפעטע נאכט-שעה.

דער, סטאטאס-שטער, צו וועמען ה' י. פ. האט זיך געווענדעט נאך הילף האט באדן אינסטער-וועניער ביי דער העכערער אינסטאנץ, וועלכעדיג פרינציפיעל אויפקלערען די אזוי וויכטיגע פראגע פאר'ן ראדיא-וועזען און מעסטשטעלען די שעה ביז ווען מען קאן זיך בענוצען מיט ראדיא און נישט ווערען צוגעצויגען צו פערשטאנענע ליכטיגקייט פאר שטערען די עפענטליכע רוח און שלאף ביינאכט.

אויפ'ן גרונד פון דער דאזיגער אינסטרוקציע פון פליישישע ראדיא איז דער אונגעקלאגטער ה' י. פ. אינגאנצען בעפרייט געווארען פון יעדער שטראף.

א דעמעקטא-אפאראט מיט א הילכער - די נאנהעמטע צו- קונפט פון ראדיא

גראף ארעא איז איינער פון די גרעסטע גע-הערער אויפ'ן געביט פון ראדיא-וועזען, וועלכער האט צוזאמען מיט מארקאני'ן דערשיהט צום אויספירען פון דער דאזיגער וואונדערבארער ער-פינדונג.

גראף ארעא האט זיך די טעג פאר פרעסע-פארשטעהער ארויסגעצאגט איבער דער צוקונפט פון ראדיא. לויט זיין מיינונג איז צו ערווארטען, אז אין די נאנהעמטע צעהן יאָר וועט די גאנצע ער-קלייט איינגעטיילט ווערען אין עטליכע ראדיא-פאגישע קרייזען פון א גיגאנטישער קראפט. ער וועט פאר, אז צוליב דעם, וואס עס ווערט וואס צאמאל שווערער צו הערען ראדיא קלאר און דייט-ליך, ווייל די צאָל ראדיא-סטאנציעס מוהרט זיך כסדר און זיך שטערען זיך גענעווענטיג, וועט יעדע גרויסע מלוכה אויסשטעלען א צענטראלע ראדיא-סטאנציע, וואס וועט אריינשטען מיט דער ריזיגער קראפט פון צעהן טויזנט קילאווואט.

א דאנק דער דאזיגער פאנסטאטישער צענדליג וועט מען אויף דער גאנצער וועלט קע-נען הערען די דאזיגער ראדיא-סטאנציע צו יעדער צייט ביינאכט און ביינאכט מיט דער הילף פון אן איינפאכען דעטעקטא-אפאראט, צו וועלכען עס וועט צוגעפאסט זיין א ספעציעלער אילכער. דער געלערטער ערקלערט, אז דאס איז בלויז א פראגע פון דער צייט, אבער די טעכניק וועט זיכער שאפען אונזלעכע ריזיגע מאשינען, שוין איצט ווענען מערהאלט אין די אפערמאנען ריזיגע מאטאָרען, וואס אריינשטען מיט דער קראפט פון אנדערשטעלבען טויזנט פערד. דעריבער איז פאר אירום א קליינטיקע צעהן טויזנט קילאווואט, וואס שטעלט פאר מיט זיך א צענדערגע זעקס מאל גרעסער ווי ביי די אפערמאנען.

טראנסמיסיע פון דער, לא-סקאלא-אפערע אויפ'ן פערבראך

די ערשטע אפערע, וואס דער פליישישער ראדיא האט טראנסמיסירט היי-יאָר פון דער, לא-סקאלא אפערע אין מילאנד איז געווען די אפערע "נצרון" פון מאסקאני, די אורפעמיטער פונם רע-פרעווענטאטיווען קאמפאזיטאָר פון היינטיגען איטאליען האט ארויסגעפירט אין פאליען א פערשטענדליכע אינסטערעס און די אפערע איז אויסגעהערט געווארען דורך פיל מענטשן אפילו אונזלעכע, וואס זענען ביי איצט נישט געווען קיין גרויסע אנהענגער פון ראדיא.

די נעכסטע טראנסמיסיע פון, לא-סקאלא וועט זיין די אפערע, "אלסטאף".

פון דער לאדזער בערוזע

פאנק פאליסקי	-	-	-	98.50
3 פראצענטע בוראוואלגע	-	-	-	46.35
דאָללירבאק	-	-	-	54.50
סטאביליזאציע (א.מ.)	-	-	-	72.88
ווארשאווער ס.ב.	1934	-	-	62.50
לאדזער	-	-	-	54.00
ענגלישער פונט	-	-	-	25.96
דאָלליר אַפּיז.	5.31	-	-	5.28
נישט אַפּיז.	-	-	-	8.88
גאָלד-דאָלליר	-	-	-	4.55
גאָלד-רויטל	-	-	-	2.03
דייטשער מארק	-	-	-	-

גינסטיגע אויסזיכטען אין דער פראנזשע פון ווארענע סחורות

נעם יאָר געשטיגען אויף 3 ביי 5 פראצענט, דאָס ערקלערט זיך אין דער ערשטער רייע מיט דער שטארקערער טענדענץ אויף וואל-אויקציאָנען. לויט דער מיינונג פון די פאראינטערעסירטע קרייזען דאָרף מען דעריבער שוין אין די נאָהענ-סטע טעג ערווארטען א פערגרעסערטע נאָכפראַגע מצד די סחורים אויף זומער-סחורות, אויך פון דער פראַווינג קומען אן אַנפאַנגען פון סחורים, וואָס וועלען זיך אַריינשטעלן מכה די אַרטיקלען און מוס טערען ווי אויך מכה די פרייזען.

רעכט און פריכטען פון אנ'עקספעדיטאר רויט'ן נייעם האנדעלס-האדעקס

אוי געווענעם פארווארף. וואס שייך די אויסגעצעלטע פרעטענציעס פון אנ'עקספעדיטאר געגען אנ'אייבערפיהרער (פארהאנדל, באהן, אויטא) אדער א ווייטערענדיגער עקספעדיטאר, מיט וועלכען ער האט זיך בענוצט ביים איבערשיקען דעם בעטרעפנדען אביעקט, ווערט זי פערזענלעך אין משך פון 3 חודשים נאך דעם, ווי ער האט בעצאָהלט די ענטשעדיגונג אדער נאכדעם, ווי ר'האט דערהאלטען אַנאָפּשריפט פון דער דערגאנגער אין געריכט תביעה.

פון דער האפאראציע פון דער גראמישער אינדוסטריע

מיטוואך, דעם 6-טען ד. ה. איז פארגעקומען די יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון דער דרוקער-קאָפּראַציע. די פערזאמלונג עפענט דער פרעזענט פון דער פערזאמלונג ה' א. רונדשטיין, אלס פארווערער פון דער פערזאמלונג ווערט געוועהלט ה' דור שטשע-טשינסקי, וועלכער לאדענט איין אלס בייזענער די ה' א. אַשעראַוויטש, סאדאקעווסקי. סעקרעטאר יוסף פוקס, פארווערעטען צום טאג-ארדנאנג, ווערט אויפ'ן פארשלאג פון פארווערענדען בעהערט דורך די פערזאמלעכע דער אנדענק פון יונגפער-שטארבענעם רעדאקטאר פון "נייעם אַלעקסאנדער" נ"ע קאָפּאָר פוקס, דורכ'ן אויסשטעלן פון די ערשטע נאָכ'ן ערלעדיגען דעם קאסע-בעריכט און סטעי-קייטס-בעריכט און מען צוגעטרעטען צו די וואה-לען פון קאָפּראַציע-קערפערשאפטען, וועלכע האבען געגעבען אַלגענערע רעזאָלוציעס: אין דער פערזאמלונג פרעזענט: ה' א. רונד-שטיין, וויצע-פרעזענט: שיינאָק, ראפאפאָרט און טייטלבוים. פערזאמלונגס-מיטגלידער: נ. ציטער, 5. סטרי-קאָווסקי, ש. שוואַרץ, ש. מ. בראַמבערג, ה. יאָס-קאָוויטש.

קאָנדיטאָנען: ד. שטשעטשינסקי, ש. אַשעראַ-וויטש און ע. רעזניק. אין שידע-געריכט: מ. שיינאָק, ציטער, רא-פאפאָרט. קאָנדיטאָנען: ה' מיימאן, פון אַמט געהט אויך אריין אין שידע-געריכט דער פרעזענט פון דער פערזאמלונג ה' א. רונדשטיין. אין דער רעזולטיר-קאָמיסיע: שוואַרצמאן, וויסקאפ און שאלדאָוויטש. צוליב דער שפעטער שעה, איז די פערזאמ-לונג אָפּגעלעגט געוואָרען.

אלטע דאמע-וועט, אלס נייע ענטרעקט א נייע שמועל-אפערע

(א) פונקט אזוי ווי די בשעת ענטרעקטע אפערע מיט'ן אריינשטעלען אין לאנד געניצטע צאמערקנער דאמע-וועט, וועלכע זענען דאן מל-סענווייז געפונען און פערקויפט געווארען אלס נייע אויסגעניצטע זאָקען, איז איצט ווידער ענטרעקט געווארען א גרויסע שמועל-אפערע מיט אלטע דאמע-וועט (טריקאטאזש און געוועבטע) וואס זע-נען דא אָפּגעפרישט און געפאָרשט געוואָרען, און דערגאָנג געוואָרען פערקויפט, אלס נייע וועט פון אויסלענדישע מאַרקעס. די פרייט פון דער דאזיגער נייער שמועל-אפערע ווערען דערווייל געהאלטען בוסד.

פון טעאטער ראומאטאשטי

היינט ווערט געשפילט מיטן אנטיל פון אלעקסאנדער גרונאן צום 20-טען מאל דער פרייט טיגער טינטעטישער רעפאָרטאזש פון אלטער קא-ציונע, וועלט געוויסען. מאָנען דאָנערשטאָג 9 אָוונד ווערט געגע-בען מיט אלעקסאנדער גרונאן. די געלע לאַטע.

די צאָל פעהיגקייט פון די סחורים אין דער בראַנזשע איז נישט קיין שלעכטע, עס דאָרף בע-טאָנען ווערען, אז די צוויי חרשים דעצעמבער און יאנואַר אויף וועלכע עס ווערען פערזענלעכע אַנאָנ-אויסגעשטעלט אַממייסטען וועקסלען זענען גאנץ גוט אָדורך. עס קען דעריבער נישט זיין קיין רייד, אז די פאָריקאָנטען זאָלען ביים אָננעהמען פון זייערע קליינטען וועקסעל דעקונג, אָנווענדען א צו פאָרטייגטע פאָליטיק. וואָס שייך די פרייזען אויף וואָלענע דאָמען שטאָפּען, זענען זיי אין פאָרגלייך מיטן פערזאנלעכע

מינטען צושטעל פון איבערגעגעבענעם אַביעקט ווערט פערזענלעכע נאָכ'ן אַפּלייט פון 1 יאָר. דער לויף פון פערזענלעכע-טערמין הייבט זיך אָן פון טאָג, ווען דער אַביעקט איז אָנגעקומען אָדער האָט געדאַרפּען אָנקומען. אין פאָל, ווען אין דערמאָנהטען טערמין איז דעם עקספעדיטאר צוגעשיקט געוואָרען אנ-ענטשפּראַכענדרע רעקלאַמאציע, מעג די תביעה געוואָנדען ווערען אפּילו נאָכ'ן דערמאָנהטען טערמין אָבער שוין לויט דער פראָצעדור פון

4-טער וויצע-פרעזענט אין פערבאנד

פון דער מעקסימיל-אינדוסטריע (א) ווי בעוואוסט איז דאס פרעזידענט פון דער פערזאמלונג פון פערבאנד פון דער מעקסימיל אינדוסטריע אין דער פאלישער מלוכה ביי איצט בעשטאנען פון 4 פערזאן, און נעמליך א פרעזענט און דריי וויצע-פרעזענטן. פרעזענט פון פערבאנד איז אַלעקסאַנדער היימאן-יאַרצקא, וויצע-פרעזע-טען - ד"ר יליזש באָרגעט, דירעקטאָר לעאָן דע האַנען, ווי אויך קארל ענדער. ווי מיר דערווייטען זיך איצט איז אויף דער לעצטער זיצונג פון דער פערזאמלונג בעשלאָסען געוואָרען צו פערגרעסערען די צאָל וויצע-פרעזע-טען אויף 4 און אלס מירטען וויצע-פרעזענט נאָמי-נירען דעם דירעקטאָר קאָמיטערש מאַראַקאן.

איבערגעפאָרען אידיש יונגער

(א) אויף זשאָנואַר 81 איז איבערגע-פאָרען געוואָרען דורך א דאָרשאַפּע דער פּי-היי-גער-ראָבין קוואַטשקא (פון זגערשער 40). ביי איהם איז שטאַק צוזאַמען געוואָרען דער קאָפּ און צוגאָבען געוואָרען די רעכטע האַנד. פאָלגאָנדיק האָט איהם געפירט דער פּי-היי-גער-הילף און אָפּגעפירט אַזוי.

געשפּט'ע מאכערס נעמאכט, געמאכט און - איהר זעהט דאך

(א) נעכטען זענען פאָרן קליינ-גערעכט גע-שטאַנען א געוויסע אַליהו זיידע פון לעיאָנען-גאָס (48) מיט זיידע 2 זיידע אַברהם קלמן און חיים שלום, וועלכע זענען בעשלאָסען געוואָרען אין דעם, אז זיי פלעגן זיך אָפּט ווענדען צו פער-זיידע פערזאנען, וועלכע עס האָט געפירט א געריכטליכע אָדע-פּיאָנאַר-שטאַף - מיט דעם פאָרשלאָג, אז זיי קאָנען פאר געוויסע סומען אויס-פּלעלן ביי פערשידענע ריכטער מיליטע אָדער בער-פּרעזידענט אריינלייזען. דער אַרטיקל וועט אַרויסגעטראָגען ווער-ען היינט.

2 ארבייטער און א מילנער די זעלבסטמארדען ווערען א וואכעדיגע זאך

(א) איז דער פאָריק פון כ. מ. פאָק, אויף קאָמאָדאָקא 38, האָט מען געפונען אַנאָפּשריפט האַנגענעם דעם אַרבייטער-ווינהעלס ראַשקע (פון גרובע 8) פון דער שטריק האָט מען איהם אַר-אָפּ גענומען א סוויטען.

(א) אויף סאבאלסקא 2 האָט זיך געפירט, מחמת שווערער נויט, דער אַרבייטסלאָזער זענען טאָשירען, און א בעוואוסטלאָזער צושטאנד האָט איהם פאָגאָטאָליק אָפּגעפירט אין קליינ-שפּי-טאָל.

(א) איז טרעק איז בעגאנגען זעלבסטמארד, דורכ'ן אַרבייטער זיך א קיל אין קאפ, דער אַר-האַפּער פון דער מאַטאָר-מילי, דער 42-יאָריגער קאַרל ליבגער. די סיבה פונם זעלבסטמארד איז גישט פּעסטיגעשטעלט געוואָרען.

(א) אין דער בראַנזשע פון וואָלענע דאָמען שטאָפּען ווערען אין די לעצטע טעג בעמאכט ענער גישע פאָרערייטונגען צום זומער סעזאָן. דער סע-זאָן זאָגט צו צו זיין נישט קיין שלעכטער, ווייל די זאפאסען אויף די לאַנערס זענען ווערן קליין און די סחורים וועלען זיין געצוונגען צו מאַכען קניות. פון דער אַנדערער זייט וועט די פראָדוקציע אין לויפערען יאָר, בכלל זיין צוגעפאסט צום טווענטעלען געברויך, צוליב די בערגעצוואנגען, וואָס זענען איינגעפיהרט געוואָרען דורך דער קאפ-פאָרן שפּיגער קאָנווענץ.

אנ'עקספעדיטאר ווערט בעטראכט פאר א סוחר, וועלכער נעמט זיך אונטער איבערצושטעלן העמט אין אייגענעם נאמען אבער אויף יענעםם חשבון. אנ'עקספעדיטאר טראגט פערזאנלעכע-קייט פאר א שאַדען וואס איז ענטשטאנען דורך פערזאנלעך גיין אָדער צושעדיגט ווערען, צוועג-סופל צוליב פערשטעטיגען מיטן צושטעלען די אָנפערטויטע העמט.

די פערזאנלעכע-קייט פון אַקספעדיטאר בעציהט זיך צו אלע פערזאנען, וועלכע זענען ביי איהם בעשעפטיגט אָדער מיט וועלכע ער האָט זיך בענוצט ביים איבערשיקען די אָנפערטויטע העמט.

אויף אנ'עקספעדיטאר לייגט דעסוואלבען אויך די פליכט אונטערגענומען אלע רעכטליכע שריט צוריקצומהנען איבערגעצאָהלטע באַהן-קאָסטען, צאָל-אַפּצאָהלונגען, לאַדונגס-שטייער און אלע אנדערע געמאכטע אויסגאבען אין שייכות מיטן אויספירען אנ'עקספעדיטאר-ע-צמ-עצהלונג. די ענטשעדיגונג, וואָס אנ'עקספעדיטאר איז מחויב צו ערטיילען, דאָרף נישט איבערשטייגען די געווענליכע ווערט פון פערזאנלעכע אָדער צושעדיגטע פאָקט, סידען דער שאַדען איז פער-אָרזאכט געוואָרען צוליב בייזווייגיקייט אָדער בולדע'ס נאָכעטיגקייט. אין לעצטען פאל האָט דער געליטענער רעכט צו פאָדערען א העכערע נענטעדיגונג.

פאר אָנגעוואָרענע אָדער צושעדיגטע טייע-רע-הערס-זאכען, ווערט-פאָפּירען, ציהרונג אָדער בעלט, טראָגט אנ'עקספעדיטאר נאָר דאָן פערזאנלע-וואָרטייליקייט, אויב ביים איבערגעבען דעם פא-קעס צו אַקספעדיטאר האָט דער אייגענטימער צעמאָלדען איהם וועגען אַינהאלט. אויב אנ'עקספעדיטאר דינגט אָפּ א וואָנאָן אָדער אַנאָפּשריפט און שיקט צוזאמען פאר עטליכע קליינטען באַגאָט, האָט ער רעכט א חוץ פרא-ווייזע טראַנספּאָרט-קאָסטען פאר יעדען פאָקט פונקט אזוי 5%, וויסער ס'וואָלט בעטראָפּען, ווען ער שיקט די פאָק בעזונדער.

אנ'עקספעדיטאר האָט משכונות-רעכט אויפ'ן אָנפערטויטען אַביעקט צו עקספעדיטארן לויט טראַנספּאָרט-קאָסטען, בעטרעף פון דער פראָוויזיע, געמאכטע אויסגאבען, אָפּגעווענדעטע פרייז, גענע-בענוצט האנד-בעלד (נאָכנאָהמע) אזוי לאנג, כל זמן דער זעלבער אַביעקט געפינט זיך אין זיין רשות אָדער ד'קאָן מיט איהם דיספּאָנירען.

די פרעטענציעס צום עקספעדיטאר צוליב גענעליכען פערזאנלעכע, צושעדיגונג אָדער פערשפּע-צונג.

סכסוכים ביי די מאַריאוויעטן

(א) אויף רוג-פראַנצישקאנער און בושעווי-נער איז פאָגאָטאָליק א געשליענע צווישען די מאַר-יאַחסיטען, די אָנהערער פונם אַמאָליגען ביסקאפ קאָמאָדאָקא און דער נייער אָנהערונג מיט פערד-מאָנען בראַש. בעת'ן געשליענע זענען שטאַק "צעזאָקערט" געוואָרען דאָס פאָרמאָל סטאָנטיסאָו און בראַני-סלאָוואַק זשאָראַחסקי (פון פלאצאווא 15).

פערשטאדעט פון גאז

(א) אויף פליסדאָרסקענא 63 איז שטאַק פער-שטאָפּען געוואָרען פון טאָג די 40-יאָריגער הויז-הבער מלכה גרינגלאַס. די האָט געהאַט פערזענלעך צוהיילען דעם קא-העק פון גאז אויף דער קוה, און אזוי ארום האָט זי זיך פערטייאָוועט. 41 קען האָט צו איהר געהאָט אַרטיסטען פאַ-אַפּאָליק.

